



D&P your own way

# Scholen en hun verhalen voor het voetlicht.



Onderwijsplatform  
**Dienstverlening  
en Producten**



## COLOFON

### **Uitgever**

Platform D&P

### **Auteur**

Karin Verschoor

### **Redactie**

Jacqueline Rootveldt,  
Meesterlijk Publiceren

### **Vormgeving**

BURO RUW

### **Contact**

[info@platformdenp.nl](mailto:info@platformdenp.nl)

© 2025 Platform  
Dienstverlening en Producten

*Niets uit deze uitgave mag worden  
verveelvoudigd en/of openbaar worden  
gemaakt door middel van druk, fotokopie,  
geluidsband, elektronisch of op welke wijze  
dan ook, zonder schriftelijke toestemming  
van de uitgever.*

# Woord vooraf

Met trots presenteren wij de tweede editie van *D&P your own way*. Wederom vind je hierin verhalen uit de praktijk met infographics die laten zien hoe scholen, ieder op hun eigen manier, D&P-onderwijs vorm en inhoud geven. Deze bundel brengt de verhalen samen die het afgelopen jaar binnen en buiten ons netwerk zijn gedeeld – verhalen die laten zien wat er allemaal mogelijk is en hoe krachtig het is om te delen, te leren en te groeien.

Al meer dan vijftien jaar organiseert Platform D&P netwerkbijeenkomsten: voor, door en mét onze leden. Dat doen we vanuit de overtuiging dat iedere school uniek is, met een eigen context, omgeving en keuzes. Juist die verschillen maken het onderwijs in Nederland rijk en veelzijdig. De eindtermen zijn hetzelfde, maar de weg ernaartoe is telkens anders. En dat maakt het delen van ervaringen zo waardevol.

Wij vinden dit de kracht van ons netwerk. Binnen Platform D&P tref je collega's die hun kennis en ervaringen willen delen en die jou laten meekijken in hun eigen praktijk. Want zoals we allemaal weten: niet alles werkt overal, maar samen vinden we wat wél werkt. Zo bouwen we met elkaar aan een kennis- en expertisecentrum dat iedere school kan versterken.

In deze bundel vind je de verhalen die het afgelopen jaar zijn verzameld en gedeeld. Een aantal scholen uit deze bundel deelt ook andere informatie, zoals lessen en/of PTA's. Voor deelnemers van Platform D&P is de digitale editie toegankelijk via de Infobox van onze website.

We hopen dat deze voorbeelden je inspireren, uitdagen en richting geven, zodat je D&P binnen jouw school de plek kunt geven die het verdient.

Want iedere school geeft kleur aan D&P op zijn eigen manier.

## **D&P your own way**

Kasper Roodenburg  
Directeur-bestuurder a.i.



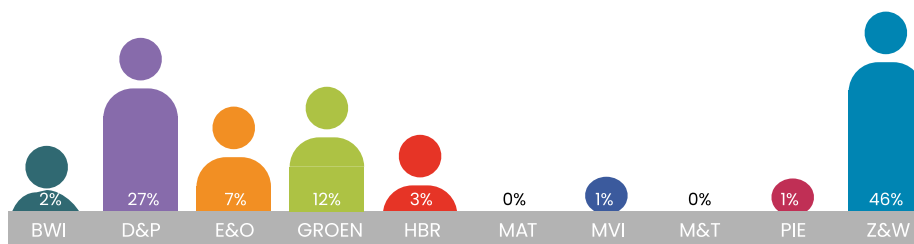


A photograph of three young adults, two women and one man, walking together on a paved path. They are all smiling and looking towards the right. The woman on the left is wearing a red t-shirt and blue jeans, carrying a white bag and holding a yellow notebook. The woman in the middle is wearing a yellow t-shirt and blue jeans, carrying a blue bag. The man on the right is wearing a red polo shirt and light blue jeans, carrying a blue bag and holding a laptop. In the background, there is a large, light-colored building with many windows and arches. The entire image has a semi-transparent blue overlay.

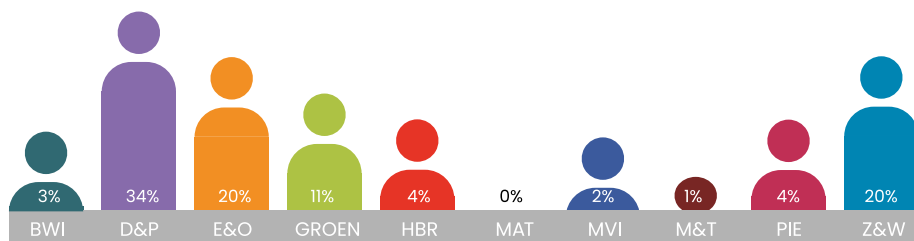
**De doorstroom** van  
vmbo-leerlingen na  
het vmbo is naar ...



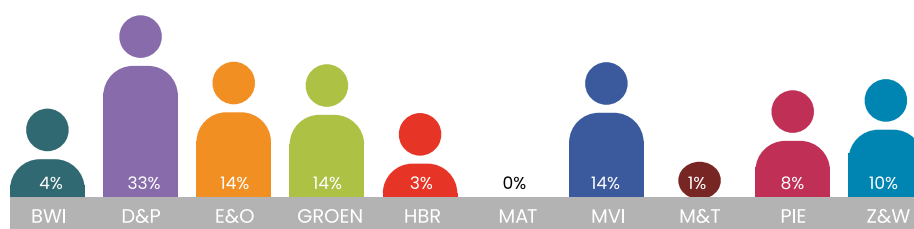
**Zorg, Welzijn en Sport**  
14.246 studenten



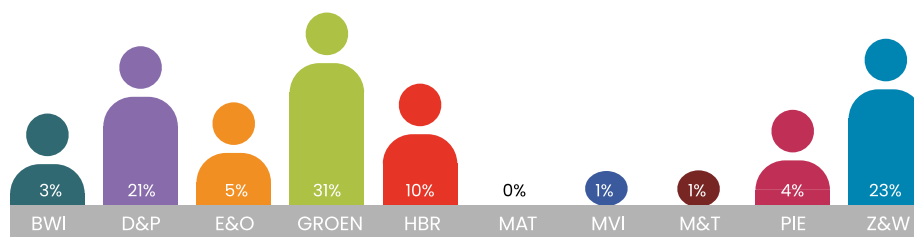
**Zakelijke Dienstverlening en Veiligheid**  
4.759 studenten



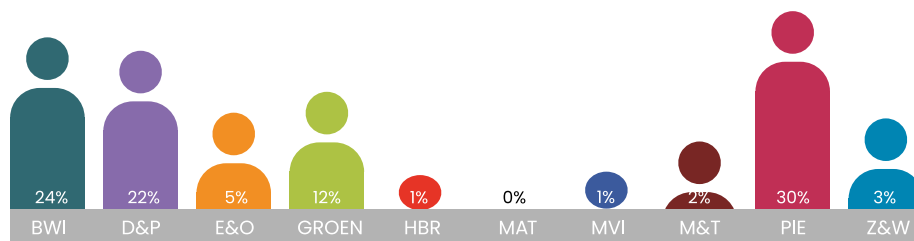
**ICT en Creatieve Industrie**  
4.416 studenten



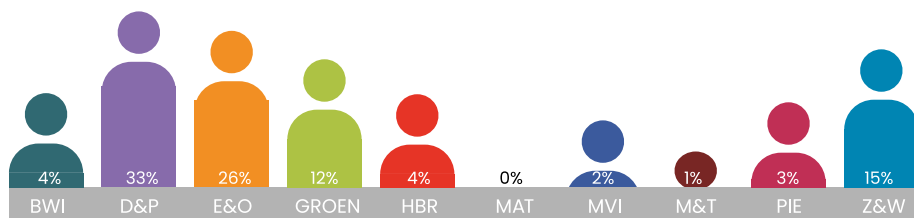
**Voedsel, Groen en Gastvrijheid**  
7.270 studenten



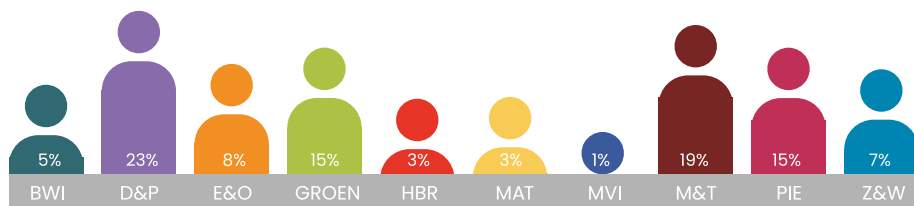
**Techniek en Gebouwde Omgeving**  
7.211 studenten



**Handel**  
3.881 studenten



**Mobiliteit, Transport, Logistiek en Maritiem**  
3.534 studenten





# Inhoud

|                                                   |    |
|---------------------------------------------------|----|
| <b>Cambreur College</b>   Dongen                  | 08 |
| <b>Campus 013</b>   Tilburg                       | 12 |
| <b>François Vatel</b>   Den Haag                  | 16 |
| <b>Greijdanus</b>   Meppel                        | 20 |
| <b>Groene Hart Leerpark</b>   Alphen aan den Rijn | 24 |
| <b>Varendonck College</b>   Someren               | 28 |
| <b>Merletcollege</b>   Cuijk                      | 32 |
| <b>Zuid-West College</b>   Den Haag               | 36 |
| <b>2College Durendael</b>   Oisterwijk            | 40 |
| <b>Elan College</b>   Huizen                      | 44 |



# Heb geduld, in het begin is alles moeilijk.

## Cambreur College in Dongen

**In Dongen staan twee locaties van het Cambreur College op een steenworp afstand van elkaar. De netwerklocatie waar Platform D&P vandaag zijn bijeenkomst organiseert, is de oudste van de twee. Het is een karakteristiek gebouw waar vele generaties jongeren uit Dongen e.o. door de lange, hoge en smalle gangen hebben gelopen. Donkere bakstenen zijn onderbroken door een aantal inkepingen met glas-in-loodraam waar de najaarszon naar binnen sprankelt. De zachtgroen geglazuurde plinttegels vormen de overgang naar rode stenen die in blokverband op de vloeren zijn gelegd. Het gebouw is weliswaar op leeftijd, er ademt sfeer en gezelligheid uit het mooie metselwerk.**

De groep docenten die tijdens de netwerkbijeenkomst van Platform D&P te voet naar gebouw nummer twee loopt, is binnen enkele minuten gearriveerd voor de tweede hoofdingang. Dit gebouw is zo'n vijf jaar geleden neergezet en vormt een groot contrast met het andere gebouw. Na de entree stapt men binnen in een grote, lichte aula waar een pontificaal geplaatste trap met kleurrijke zitjes de eyecatcher is. De hallen waar je doorheen loopt zijn licht en ruim.

De leerlingen van mavo, havo en vwo volgen hier hun lessen. Volgend jaar zullen alle mavoleerlingen het praktijkgerichte programma (pgp) van D&P gaan volgen. Nu wordt D&P nog als beroepsgericht vak aangeboden. De D&P-docenten van Cambreur sleutelen inmiddels hard aan de inhoud van dit nieuwe programma. En daar vertellen ze de deelnemers van Platform D&P vandaag volop over.





Docenten Liesbeth Romme en Zehra Cemrek-Demirtas zijn beiden D&P-docent en verzorgen de presentatie over hun school aan de deelnemers van Platform D&P. Zehra geeft les aan de bb en kb-leerlingen en Liesbeth geeft D&P aan mavo.

Zehra start. Ze is docente D&P en neemt vooral de profielmodule Organiseren van een activiteit voor haar rekening. Met drie andere docenten geeft ze inhoud aan het profiel en de keuzevakken van D&P. Ze is bovendien decaan van de beroepsgerichte leerwegen.

“De twee gebouwen van het Cambreur worden ingezet voor de verschillende leerwegen die wij hier hebben. De basis- en kaderleerlingen krijgen les in het oudste gebouw. Hier hebben we diverse praktijklokalen, waaronder een keuken. Op het Cambreur kan je kiezen tussen twee profielen, namelijk D&P en Z&W. Praktijklokalen, waaronder de keuken, worden door leerlingen van beide profielen gebruikt. Hoe we de keuzevakken inzetten is door de jaren heen regelmatig gewijzigd maar nu hebben we een manier gevonden die werkt. De eerste twee beroepsgerichte keuzevakken kiest de leerling aan het einde van het tweede schooljaar. Aan het einde van leerjaar 3 wordt er nogmaals gekozen voor twee keuzevakken in de vierde klas.”

Om de keuzes te begeleiden krijgen de bb- en kb-leerlingen in de onderbouw een flinke praktijkbasis in de vorm van zogenoemde pro-lessen. In leerjaar 1 en 2 worden deze minimaal twee uur per week gevolgd.

“Daarnaast geven wij ook uitgebreide lessen ICT en werken de leerlingen in de onderbouw aan een musical”, vertelt Zehra. “De leerlingen in de bovenbouw die D&P hebben gekozen geven hier de nodige ondersteuning aan zodat de activiteiten rondom de musical in goede banen worden geleid. Het is harstikke leuk om te zien hoe ze dit doen.” Liesbeth vult aan: “In onze mavoleerweg geven we ook praktijklessen in de onderbouw, al zijn dit vaak kleinere opdrachten als je het vergelijkt met de praktijk die bij de onderbouw bb en kb wordt gegeven.”



**“Daarnaast geven wij ook uitgebreide lessen ICT en werken de leerlingen in de onderbouw aan een musical.”**

Liesbeth vertelt over de activiteiten die vanuit de mavo plaatsvinden om van beroepsgericht tot praktijkgericht te komen. "We hebben dit initiatief inmiddels met onze havoafdeling opgepakt, want ook daar is er een wens om meer praktijkgericht te gaan werken. Onze havopopulatie zou goed uitgedaagd worden met een praktijkgericht programma. Het pgp Maatschappij (pgp-M) lijkt veel op dat van D&P. Dat betekent dat we met extra menskracht samenwerken om dit programma vorm en inhoud te geven en het is fijn om hierin met elkaar op te trekken en krachten te bundelen."

Liesbeth vervolgt: "We hebben ons inmiddels opgesplitst in duo's en verdelen de taken. Zo is er een duo dat onze school naar buiten toe vertegenwoordigt. Dit tweetal benadert onze (toekomstige) externe opdrachtgevers. Onze werkwijze zorgt voor duidelijkheid en afstemming. Ook gaan we op dit moment uit van drie periodes en bekijken we hoe we in het komend schooljaar gaan rouleren. De mavogroep is een flinke groep en volgend schooljaar gaan alle leerlingen mavo 3 het pgp D&P volgen. Een goede organisatie is belangrijk. We zijn van plan om een jaaroverzicht te maken waarin we afspreken wanneer iedereen binnen de schoolmuren aanwezig is en wanneer daarbuiten. Daarnaast zijn de lokalen die we nodig hebben een onderwerp van gesprek. Een herkenbare ruimte die geschikt is voor de eisen die bij het pgp horen is iets waar we ons dit jaar mee bezighouden. Gelukkig hebben we sinds de start van dit schooljaar de maandagmiddag gereserveerd om met het team hieraan te werken. Dat kan ik iedereen aanraden: zorg ervoor dat je met elkaar een vast moment in de week plant zodat je voldoende tijd hebt om dit nieuwe programma voor te bereiden!"



**"Onze havopopulatie zou goed uitgedaagd worden met een praktijkgericht programma."**

Voor het Cambreur College zijn er voldoende mogelijkheden in de omgeving. "We hebben een aantal organisaties en bedrijven die zijn verenigd in De vrienden van het Cambreur. De organisatie binnen onze school wordt de uitdaging. Dat geeft soms zeker hoofdbrekers! Wat op een van de muren van het trappenhuis van de oudbouw staat geschreven geldt nu zeker voor ons: *Heb geduld, in het begin is alles moeilijk!*" Glimlachend besluit Liesbeth haar verhaal: "En dat is dan weer een opsteker: dat wij werken aan een nieuwe invulling van ons curriculum met een wijsheid die we al vele jaren onze leerlingen voorhouden."



## Vmbo, mavo, havo vwo en tweetalig onderwijs

### Missie en visie

De kernwaarden van Cambreur zijn: Samen, Thuis, Ambitie, Groei en Eigenaarschap. Het profiel D&P is een 'andere' praktische weg naar het mbo. D&P haalt de wereld buiten naar binnen.



### Beste D&P-project



Het project *Hotel* bleek een goede voorbereiding op het examen.

Met een vast team op een vaste middag door het hele schooljaar heen werken we aan de inhoud van het praktijkgerichte programma. Hierbij is het belangrijk om dit met vaste collega's te doen en directie en afdelingsleiding erbij te betrekken.



### Lerarenteam van D&P

Liesbeth, Zehra, en Sherwin zijn docenten D&P. Lotte en Levi zijn onderwijsassistenten D&P. Cambreur heeft voldoende bevoegde collega's. Expertise is ook aanwezig binnen de scholengroep van Kwadrant.

### Profielen



Er zijn twee profielen: D&P en Z&W. Er wordt gewerkt aan het ppg van D&P. Ook het praktijkgerichte programma van de havo (havo-p) wordt ontwikkeld.

### Aantal leerlingen en leerwegen

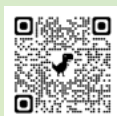
Cambreur telt ruim **1200 leerlingen**. De school biedt de basisberoepsgerichte en kaderberoepsgerichte leerweg aan, plus de mavo (tot en met schooljaar 2024/2025 twee aparte leerwegen: de gemengde en de theoretische leerweg). Er is tevens een leer-werktraject.



### Het meeste trots op ...

- De georganiseerde spelletjesochtend met leerlingen D&P van leerjaar 2 met de verzorgingstehuizen in de omgeving van Dongen.
- Koken met ouderen met de stichting "Met je hart".

### Methode(s), toetsing, examen



De methode van Dubbelklik wordt ingezet en aangevuld met zelfgeschreven opdrachten over verschillende thema's en onderwerpen.



### Locatie

**Cambreur College**  
Monseigneur Schaepmanlaan 13  
5103 BB Dongen

### Zo wordt D&P georganiseerd

D&P wordt in vijf modules aangeboden: drie in leerjaar 4 en twee in leerjaar 5.

### Keuzevakken

Er is een keuze uit acht keuzevakken. Twee keer per week volgen de leerlingen twee keuzevakken in zowel leerjaar 3 als 4. In leerjaar 3 worden keuzevakken twee uur per week gevolgd, in leerjaar 4 drie uur per week.

### Top 3 keuzevakken

- Ondersteuning bij sport- en bewegingsactiviteiten
- Facilitaire dienstverlening.
- Vormgeving en typografie



### Samenwerking in de regio



Het keuzevak Ondersteunen bij sport en bewegen geeft leerlingen de mogelijkheid om sportlessen op basisscholen te verzorgen, waarna ze drempelloos kunnen doorstromen naar de mbo-opleiding Sport en bewegen.

De opdrachtgevers die voor het praktijkgerichte programma van de mavo opdrachten verstrekken zijn diverse bedrijven uit de regio. We hebben een stichting, Vrienden van het Cambreur College, in het leven geroepen; hier zijn circa 30 bedrijven uit de regio bij betrokken.



## Contact

**Zehra Cemrek**  
zcemrek@cambreurcollege.nl

**Liesbeth Romme**  
lromme@cambreurcollege.nl

# Confetti op de campus.

## Campus 013 in Tilburg

Het terrein van Yonder en vmbo Campus 013, samen gelegen aan de Stappegoorweg in Tilburg, is druk bezocht door groepjes jongelui. We zien leerlingen rond de (moes)tuinen die bij het groene deel van het vmbo horen. “Het was vandaag kolderdag en de vierdejaars hebben afscheid genomen van hun middelbareschooltijd”, verklaart Bert van Opstal, directielid onderwijs op Campus 013, later. De confetti op de grond in de hal deed al zo iets vermoeden. Bert is sinds 1985 werkzaam in het voortgezet onderwijs in Tilburg en sinds 2017, het jaar van oprichting van Campus 013, op deze school. Zijn ervaringen hebben geleid tot een visie op middelbaar onderwijs die zichtbaar is in de wijze waarop Campus 013 het onderwijs inricht. Over die visie en de (niet altijd even eenvoudige) weg van daaruit naar de onderwijsvormgeving praten we tijdens onze ontmoeting op deze donderdagmiddag.

### Groene Campus

We passeren eerst de koffie- en docentenkamer als Bert ons voorgaat. De binnentuin van de school staat erbij alsof Tilburg beschikt over een tropisch klimaat. De groene exoten, waar het trappenhuis met een glaswand van gescheiden wordt, bevinden zich in het hart van het gebouw. Sommige rijzen inmiddels tot aan het hoogste punt van het trappenhuis. Bert leidt ons vervolgens naar een kamer, waar hij zijn verhaal begint. “De ontstaansgeschiedenis van deze school is niet bepaald uniek te noemen. De noodzaak tot fuseren vanwege teruglopende leerlingaantallen is ook in Tilburg de reden tot oprichting van Campus 013 geweest.

Een aantal scholen met verschillende beroepsgerichte achtergronden is vervolgens op deze plek beland. Intersectoraal was een onderdeel van mijn eigen onderwijsgevende loopbaan, op de scholen waar ik hiervoor werkzaam was.” Bert gaat verder: “Nadat de fusie was afgerond werd ik verantwoordelijk voor het onderwijskundige deel van Campus 013. We vonden het belangrijk om een visie te ontwikkelen op onderwijs waarbij de leerling kennismakt met verschillende beroepsgerichte mogelijkheden en aan de hand daarvan geholpen wordt bij het maken van loopbaankeuzes. Werken vanuit een duidelijke visie die door een team gedragen wordt is de basis van waaruit je verder werkt. Zo’n visie moet dus koersvast zijn en een reikwijdte van zo’n 10 tot 15 jaar hebben.”

### Visie en praktijk

Bert vervolgt: “Voor de directie was het lastig om de uitgezette koers in de klas operationeel te krijgen. De visie was scherp geformuleerd, de onderliggende acties waren helder omschreven maar de achtergrond van de beroepsgerichte docenten paste niet goed bij het oriënterende onderwijs dat we wilden aanbieden.” Hij pauzeert even. “Dat is iets dat ik vaker zie. Toen we samenkwamen vanuit verschillende achtergronden en de koers richting beroepsoriënterend onderwijs uitzetten, merkten we van lieverlee dat de voorkeur van





beroepsgerichte docenten bij hun eigen vakgebied lag. Dit zorgde ervoor dat onze visie niet de vorm kreeg die wij voor ogen hadden in de klassen.” Inmiddels zijn D&P-docenten Wendy Schijvens en Kay Gestel aangeschoven. Ze vormen met zeven andere D&P-docenten een nieuw team dat inhoud geeft aan het D&P-onderwijs. Bert: “Dit nieuwe team pakt z’n ruimte om de visie te vertalen naar de lessen en dat levert energie op!”

## Nieuwe lichting D&P-docenten

Kay trapt af: “We zijn begonnen met het opzetten van D&P in het eerste leerjaar. We geven de onderbouwleerlingen vier uur per week les in D&P. Dat werd al gedaan, maar de inhoud van deze lessen was te veel naar ieders eigen inzicht opgezet. We zijn gestart met een aantal basisthema’s passend bij D&P, zoals sociale en professionele vaardigheden, hygiëne, media, socials en veiligheid. Ook onderdelen van Office komen uitgebreid aan bod.” Op onze vraag wat het belang is van D&P-lessen in de onderbouw antwoordt Wendy dat de inhoud van D&P wat haar betreft uit levenslessen bestaat. “Je leert hier in het onderbouwprogramma een aantal life skills en ik vind dat we die aan al onze jongeren zouden moeten aanbieden. Zo zou iedereen die kookt kennis van ingrediënten moeten hebben.”

## Een helder beeld

De vier onderbouwlessen D&P worden afgewisseld met twee lessen werkveldoriëntatie (WVO). “WVO is voor onze leerlingen bedoeld ter voorbereiding op het kiezen van keuzevakken voor leerjaar 3 en 4. In de onderbouw bieden we, om deze keuze te begeleiden, LOB-lessen aan. Campus 013 heeft veel keuzevakken in een eigen, contextrijke omgeving.” Door deze uitleg van de campuscollega’s tekent zich een helder beeld af: D&P als vierjarig kernvak dat verder reikt dan de vraag *Wat wil je worden?* maar ook werkt aan *Wat wil je zijn?* De keuzevakken in de bovenbouw nemen de beroepsoriëntatie met het oog op een keuze voor ná het vmbo voor hun rekening. “Talenten van leerlingen die op een ander vlak liggen komen tot hun recht in de talenturen die wij ook aanbieden”, voegt Kay later nog toe. Bert: “Dit raamwerk stond al enige jaren, maar komt steeds beter tot z’n recht nu een jong docententeam werkt aan de inhoud hiervan. Tot ieders vreugde wordt dit zichtbaar in de klas. De groei in het aantal aanmeldingen voor onze school schrijven wij hieraan toe.”



## Toetsen in Tilburg

Binnenkort komen er leerlingen uit Spanje op bezoek. Het afsluitende project van leerjaar 1 gaat over de ontvangst van en de activiteiten met deze leerlingen. “Dat is ook de enige summatieve beoordeling die de eersteklassers D&P krijgen. We geven meer toetsen, maar beoordelen alles formatief – op dit Spanje-project na”, vertelt Kay. Campus 013 geeft aan het einde van ieder leerjaar onderdelen van het cspe als formatieve toetsing.

**“We geven onze jongelui een oriëntatie op het leven en de rol van D&P is hier een fundament van. Daar voegt een examen weinig aan toe.”**

“Hiervan is de bedoeling dat leerlingen een beeld krijgen van wat ze moeten kunnen.” Op dat *moeten kunnen* volgt een kleine zucht; de professionals van Campus 013 vinden het ingewikkeld dat hun *life skill approach* wordt afgerond met een centraal examen. “We geven onze jongelui een oriëntatie op het leven en de rol van D&P is hier een fundament van. Daar voegt een examen weinig aan toe”, aldus Bert. Kay vervolgt: “Leerjaar 2 bestaat uit projecten. Leerlingen moeten in dit jaar zelfstandiger gaan werken en maken hun keuze tussen verschillende projecten.”

## Praktisch en contextrijk onderwijs

Bert voegt toe: “Wendy verzorgt de inhoud van de projecten, ik de organisatie ervan. Zo ben ik direct betrokken bij de dagelijkse gang van zaken en dat wordt door het team op prijs gesteld.” Bert sluit af: “Projectmatig onderwijs, gepersonaliseerd leren, meer eigenaarschap en maximale samenhang hebben wij hoog in het vaandel. Ons nieuwe D&P-team verpakt deze visie in vier leerjaren met praktisch, leuk en contextrijk onderwijs. Dat wordt steeds zichtbaarder en dat zou ik meer scholen gunnen: docenten die aan zet zijn en samenwerken om oriënterend onderwijs waardevol en waardevast te maken!”



## Missie en visie

D&P legt de basis voor elke Campus 013-leerling. Vanaf leerjaar 1 t/m leerjaar 4 volgen de leerlingen dit brede beroepsgerichte programma. In de bovenbouw vullen zij dit aan met sectorgerelateerde keuzeprogramma's. Zo krijgen zij een goede basis om door te stromen naar elke middelbare beroepsopleiding en hebben ze een streepje voor als ze verder gaan in de door hen gekozen sectoren/keuzeprogramma's.

## Beste D&P-project



Het verzorgen van D&P-onderwijs dat is aangevuld met circa 23 verschillende keuzeprogramma's door 46 verschillende keuzevakken.

## Aantal leerlingen en leerwegen

De school geeft onderwijs aan circa **890 leerlingen**.

Dat gebeurt binnen de basisberoepsgerichte, kaderberoepsgerichte, gemengde en theoretische leerweg. De basisberoepsgerichte leerweg kent twee 'varianten': een met en een zonder leer-werktraject.



## Methode(s), toetsing, examen



Er wordt gewerkt met enkele modules uit Dubbelklik en daarnaast ontwikkelt de school eigen projecten, waarbij wordt samengewerkt met externe partners.

Campus 013 biedt een éénjarig PTA aan. In leerjaren 1 t/m 3 is de beoordeling vooral formatief met als eindproject een klein csp dat summatief beoordeeld wordt.

Het examen D&P vindt eind leerjaar 4 plaats.

## Locatie

**Campus 013**  
Stappegoorweg 185  
5022 DD Tilburg



## Samenwerking in de regio

Vanuit de keuzeprogramma's is er veel samenwerking met mbo's, vooral met het ROC dat met een loopbrug aan het Campus 013-gebouw vastzit. Alle keuzeprogramma's hebben de doelstelling om contact te maken met het mbo. De volgende programma's zijn daarin heel sterk:

- Transport en logistiek
- Autotechniek, motoren
- Autotechniek, chassis en aandrijving
- Uiterlijke verzorging
- Sport en geüniformeerde beroepen
- alle keuzeprogramma's van het techniekplein



## Lerarenteam van D&P

Het team bestaat uit circa 30 collega's: docenten, instructeurs en onderwijsassistenten.

## Profielen

Campus 013 biedt het profiel D&P aan de leerlingen in de basisberoepsgerichte en kaderberoepsgerichte leerweg. De leerlingen in de gemengde en theoretische leerweg volgen het praktijkgerichte vak D&P.



## Het meeste trots op ...

Het feit dat Campus 013 zich in de regio onderscheidt met een ruim aanbod aan keuzeprogramma's en grote leerpleinen. In de onderbouw maken de leerlingen al kennis met deze uiteenlopende programma's. In de bovenbouw kunnen zij er twee volgen. Op Campus 013 is echt wat te kiezen!

## Zo wordt D&P georganiseerd

In de onderbouw werkt de school vanuit de theorielokalen en eigen devices aan algemene vaardigheden die belangrijk zijn voor D&P. Hierbij is ook extra aandacht voor ICT en Techniek.

In de bovenbouw volgen de leerlingen de D&P-lessen op verschillende pleinen: een techniekplein, een zorg- en horecaplein en een mediaplein. Het onderwijs hier is thematisch en projectmatig ingericht en rouleert.

Algemene vaardigheden worden aangeboden vanuit de theorielokalen. Daarnaast volgen de leerlingen een keuzeprogramma in leerjaar 3 en een keuzeprogramma in leerjaar 4.

## Keuzevakken

Er zijn circa **46 keuzeprogramma's**, verspreid over leerjaar 3 en 4. Een keuzeprogramma bestaat uit twee dagdelen van 3 lesuren per dagdeel.

## Top 3 keuzevakken



**De top van schooljaar 2024/2025 in de keuzeprogramma's:**

- Horeca/restaurant
- Sport en leiderschap
- Motorvoertuigentechniek

**De top van projecten binnen het praktijkgerichte vak D&P:**

- Project Halloween
- Project Interpolis - vergroening Tilburg
- Project Koningsspelen

## Contact

info@campus013.nl

**Wendy Schijvens**  
wschijvens02@campus013.nl



# Hoofd, handen en buik.

## Het François Vatel vmbo in Den Haag

**Het is rond 17.00 uur en schemerig als we op 28 november uitstappen bij halte Reigersbergenweg. Het François Vatel vmbo ligt in het noordoosten van Den Haag. We komen vanuit zuidwestelijk gebied en hebben er een flinke tramrit opzitten. De naamgever van deze school is een maître d'hôtel en tevens uitvinder van de slagroom. Dit zuivelproduct is een hoofdbestanddeel geworden van de wereldberoemde Franse patisserie. Het François Vatel vmbo heeft een beroemde naam opgebouwd door de horecaopleidingen die hier te vinden zijn. Het is dus niet raar dat de naam van deze zeventiende-eeuwer op de voorgevel staat.**

### De Haagse tweedaagse

We zijn vandaag met een flink aantal D&P-docenten onderweg voor onze Haagse tweedaagse. De laatste stop van de eerste dag is aangebroken. Het François Vatel vmbo heeft sinds de start het profiel Horeca, Bakkerij en Recreatie (HBR) en dit past de school als bladerdeeg in een tompoes. De D&P-docenten die tijdens de Haagse tweedaagse de school bezoeken gaan horen hoe D&P wordt ingezet tussen al het kook- en bakgeweld. Zij kijken daarnaar uit. Alhoewel, aan het einde van de eerste dag ligt er ook een driegangendiner in het verschiet. Het zou kunnen dat dit voor veel docenten de moverende reden is voor hun enthousiasme. We worden warm verwelkomd; leerlingen staan klaar met drankjes en schalen met daarop zojuist gebakken warme petites carolines au fromage gaan rond. Als we eenmaal op de eerste etage in een prachtig vormgegeven designlokaal in afwachting van de presentatie zijn, zien we tot onze vreugde ook hier de schalen weer opduiken. Marco van Wijngaarden, directeur van het François Vatel, start met presenteren.

### Vier herkenbare Vateljaren

"Ons vmbo bood oorspronkelijk een smalle opleiding; leren bakken en koken is datgene waar we beroemd om zijn. HBR is sinds jaar en dag ons profiel. Dat is onze kracht en tegelijkertijd ook een bedreiging; er zijn leerlingen die bij ons mooi en praktisch onderwijs kunnen volgen maar niet voor Vatel kozen vanwege dit imago. We hebben een aantal jaren geleden MVI toegevoegd uit het oogpunt

dat verbreding nodig was. Maar ja, toen hadden we twee profielen die behoorlijk van elkaar verschilden. Meer keuzes zonder een visie of een verhaal, is dat een goede basis om meer keuzes aan te bieden? We vroegen ons vervolgens af: hoe verbinden we de inhoud in een eenduidig verhaal voor onszelf, onze leerlingen én de omgeving? Hoe brengen we hier meer duidelijkheid in?" Jeroen de Bruijn, docent HBR én Vatteller in hart en nieren ("Ik ben hier leerling geweest en mijn vrouw ook; we vormen een Vatelhuwelijk") stapte een tijd geleden met een aantal collega's in een werkgroep om deze denkrichting uit te werken. Inmiddels was het woord D&P gevallen. De vier verschillende profielmodules van D&P kunnen in elke beroepscontext worden ingezet. Daarnaast beseften steeds meer collega's dat hun smalle insteek de mogelijkheid voor een brede oriëntatie wegkaapte. "We bundelden alles dat we aanboden op het gebied van beroepsgericht. De wens was om vier herkenbare Vateljaren te creëren in een doorlopend programma. De wens was ook om een betere beroepsoriëntatie aan te bieden. Lukte het ons om hier chocola van te maken?"

**"Meer keuze zonder een visie of een verhaal, is dat een goede basis om meer keuzes aan te bieden?"**





## Vijf arbeidsgebieden

Dat lukte zeker en D&P werd het nieuwe profiel waar veel mogelijk mee bleek. In de onderbouw zijn inmiddels vijf arbeidsgebieden bepaald waar in totaal 16 uur per week aan praktijkgerichte lessen wordt gegeven. Deze arbeidsgebieden zijn kunst en cultuur, voeding, informatie en communicatie, recreatie en natuur en omgeving. Voor dit hele programma werd een nieuwe naam bedacht: Food & Design. Die woorden staan in grote lichtgevendende letters op de muren van het designlokaal, dat uitblinkt in sfeer en overzichtelijkheid en ook nog een publiekstrekker kent in de vorm van een enorme immersive room. Het hele beroepsgerichte curriculum van Vatel is vertaald naar deze arbeidsgebieden zodat leerlingen vanaf hun eerste dag op het Vatel praktisch aan de slag gaan in een duidelijke en doorlopende oriëntatie van leerjaar 1 t/m 4.

"Leerjaar 2 volgt deze opzet", vertelt Marco. "We noemen dit het voorbereidende voorkeursjaar Food & Design".

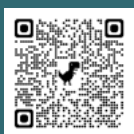
Naast 16 uur praktijk volgen de leerlingen zo'n 14 uur aan avo-vakken. Ook hier is sprake van een onderwijsprogramma waarbij onderdelen van HBR, D&P en MVI in samenhang worden aangeboden. In leerjaar 3 doen de leerlingen examens. "We bieden het cspe aan voor twee profielen: HBR en D&P. Het derde jaar noemen we Food & Design I. Heb je dit jaar afgerond, dan ga je door naar het vierde jaar, dat we als Food & Design II aanduiden. Hierin vind je wederom vijf werelden die in vijf uitstroomvarianten met een vast pakket van vier keuzevakken worden aangeboden: Wereldkeuken, Bakken, Techniek & Technologie, Cultuur & Grafisch en Facilitair - Zorg en Welzijn. De werelden die hierin vertegenwoordigd zijn, zijn in de basis dezelfde als die van leerjaar 1 en 2 maar in een verdiepende vorm en met accentverschillen."



## Een afsluitend drieluik

Met deze indeling heeft het François Vatel vmbo voor een flinke herpositionering gekozen. “Jazeker,” zegt Marco “en we zijn niet klaar maar wel lekker op weg. Onze basisleerlingen houden we bijvoorbeeld zo lang mogelijk op school om de zomerstop zo kort mogelijk te laten duren. Veel van onze basisleerlingen hebben de kans om op niveau 3 van mboRijnland te starten en dat is precies wat we voor ogen hebben: een langere remweg om het Vatel te verlaten en een beter begeleide overstap naar mboRijnland.” Later zit de groep D&P-docenten te smullen van het door de leerlingen bereide driegangenmenu. Marco vertelt nog een mooie anekdote van een bewoner die dicht bij het Vatel woont en al vijftig jaar mee-eet. “Hij vertelt het ons nog steeds als ‘t hem smaakt maar ook als het beter kan.” Daarna komt de brigade met leerlingkoks met een verrassing: alle bezoekers krijgen een gele Vateldoos uitgereikt vol met “wie zoet is, krijgt lekkers”. Na alle dankjewels stappen we vervolgens het Vatel uit met een hoofd vol ideeën, een gevulde buik en een afscheidscadeau in de hand: een prachtig drieluik als einde van een mooie dag!

Scan de QR-code om de PowerPoint van het François Vatel te bekijken.



Het François Vatel is een kleine, veilige, persoonlijke en bruisende school waar iedereen elkaar kent.

### Missie & visie

D&P heeft als missie een brede oriëntatie te bieden waarin de leerling in aanraking komt met verschillende arbeidsgebieden. Op het François Vatel maken de leerlingen kennis met kunst en cultuur, voeding, informatie en communicatie, recreatie en natuur en omgeving. Deze vijf contexten vinden hun vertaling in de wereld van Food & Design. Het François Vatel is gestart met deze brede beroepsoriëntatie in de onderbouw in 2023/2024.

### Beste D&P project



D&P op het François Vatel is volop in ontwikkeling. Aan de hand van kleinere projecten gedurende de leerjaren werkt de school toe naar een passend eindproject.

### Aantal leerlingen en leerwegen

Ongeveer **400 leerlingen** volgen de lessen op het François Vatel. De school biedt de basisberoepsgerichte, kaderberoepsgerichte, gemengde en theoretische leerweg.

Er is een intern Entreetraject opgezet met het mbo. Ook is er een traject op maat: de TOM-klas.

### Methodes, toetsing, examen

Het cspe wordt afgerond in leerjaar 3. Leerjaar 4 biedt daardoor extra verdieping en/of oriëntatie, zodat gerichter gekozen kan worden voor een vervolgopleiding. Lesmateriaal: nog niet bekend.

### Locatie

**François Vatel vmbo**  
Granaathorst 20  
2592 TD Den Haag



### Samenwerking in de regio

De basisleerlingen hebben de kans om op niveau 3 bij mboRijnland te starten door een langere 'remweg' die wordt aangeboden om het François Vatel te verlaten. Ze hebben daardoor een beter begeleide overstap naar mboRijnland.

### Lerarenteam van D&P



Twintig docenten van het François Vatel geven inhoud aan het programma en werken ook aan een nieuw D&P-programma voor de bovenbouw (start in schooljaar 2026/2027).

### Profielen

Het François Vatel biedt de profielen HBR en (onderdelen van) MVI aan. D&P is nu een onderbouwprogramma en start in 2026/2027 in de bovenbouw. De profielen vertegenwoordigen de werelden van Food & Design en Sport & Events.



### Het meeste trots op ...

- De vijf verschillende arbeidsgebieden die in alle vier de leerjaren worden aangeboden; zij zorgen voor een contextrijke beleving!
- De praktijkgerichte insteek van de lessen
- De vele uren aan praktijklessen
- De verdiepende mogelijkheden in het vierde leerjaar
- Een fantastisch programma Food & Design

### Zo wordt D&P georganiseerd

D&P is modulair van opzet.

### Keuzevakken

Het programma is nog volop in ontwikkeling. Het François Vatel gaat zijn keuzevakken in grotere en betekenisvolle contexten aanbieden. Daarbij zullen beroepswerelden zoals Brood, banket en patisserie, Hospitality & koken, Sport en bewegen, Innovatie & prototyping en Tech & robotica als kapstok dienen waaraan diverse keuzevakken opgehangen worden.

De leerlingen volgen straks minimaal 12 uur per week keuzevakken in jaar 4.

### Top 3 keuzevakken

(Nog) niet van toepassing.



## Contact

**Jeroen de Bruijn**  
brj@vatel.nl



# Eindelijk ... een bezoek aan de Schoolstraat.

## Het Greijdanus te Meppel

In Meppel hadden ze het al vaker tegen elkaar gezegd: “Waarom nodigen wij Platform D&P niet een keertje uit voor een netwerkbijeenkomst op onze school?” Dit proefballonnetje werd af en toe opgelaten, zweefde wat rond en verdween telkens in de richting van een nog nader te bepalen moment. Zo kwam het er steeds maar niet van. Totdat Petra Prinsen-Koning, medewerkster bij Platform D&P, een aantal maanden geleden belde en vroeg: “Zou Platform D&P op dinsdag 15 oktober voor een netwerkbijeenkomst bij jullie school in Meppel terechtkunnen?” De proefballon werd opeens een rinkelende schoolbel die om actie vroeg! Het antwoord was snel gevonden. “Leuk! Van harte welkom bij ons in het Noorden! Fijn dat jullie aan óns denken!”

### DP4 in de actie

En zo staat er op deze dinsdagochtend niet alleen een team D&P-docenten klaar maar is heel DP4 in de actie gezet. De D&P-docenten van Greijdanus maakten er een contextrijke opdracht van en gaven Platform D&P de opdracht mee daar een hulpvraag in de vorm van een videoboodschap aan de leerlingen voor te maken. De boodschap luidde: “We organiseren een event bij jullie op school. De bezoekende docenten moeten parkeren en willen een lunch plus een rondleiding krijgen, gevolgd door een presentatie over D&P. Ook zijn ze gewend aan wat lekkers tijdens de pauze om 14.30 uur. Willen jullie ons helpen dit voor mekaar te krijgen?”

### Parkeerwachters van het Greijdanus

Als we arriveren op het Greijdanus worden de eerste parkeerwachters in hesjes gehesen. In duo's staan leerlingen ons op te wachten. De bezoekers van de netwerkbijeenkomst die binnenlopen worden vlot in groepjes verdeeld en aan de duo's gekoppeld die door het schoolgebouw lopend tekst en uitleg geven over hun school. Boven in de school blijkt er ook een lokaal van D&P te zijn: het technieklokaal. “Maar verder komen we nooit in dit deel van de school, hoor”, vertelt Job vrolijk. Zo'n veertig bezoekers worden op deze manier vriendelijk ontvangen en vlot rondgeleid. Daarna is er een lunch. Leerlingen hebben de recepten zelf bedacht en gemaakt: er zijn kleine pizzaslofjes en verse broodjes gezond. Er is tomaten- en groentesoep en fruit en sap in overvloed. Na de lunch gaan we naar een ander lokaal waar vierdeklassers Esther en Stefan een presentatie geven over hoe het profiel D&P eruitziet.





## Keuzevakken bij andere scholen

"In klas 3 volgen we twee D&P-modules en twee keuzevakken", vertelt Stefan aan de aanwezige docenten. "We kiezen onze keuzevakken bij verschillende scholen in Meppel. Stad en Esch geeft veel leuke vakken zoals Wielophanging en carrosserie, Fotografie en Bijzondere keuken. Bij het Terra College kan een aantal groene keuzevakken gevolgd worden. En onze school geeft ook twee keuzevakken aan eigen én andere leerlingen: Geüniformeerde beroepen en Robotica. Zowel Stefan als Esther vertellen dit alsof het de normaalste zaak van de wereld is. Toch steken enkele docenten aarzelend hun vinger in de lucht. Hoe regelen de scholen dit wat betreft rooster, lestijden en PTA? D&P-docent Gijs Pullen vertelt dat de samenwerkende scholen een dagdeel per week hebben afgestemd om dit mogelijk te maken en de desbetreffende uren lopen dus parallel. "Nee, de lestijden van de school zijn niet gelijk maar dat is iets waar de leerlingen heel snel aan wennen. Ze weten dat ze soms even moeten wachten", is zijn nuchtere antwoord op de vraag of dit weleens gedoe veroorzaakt.

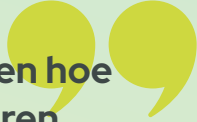
## GO-uren op het Greijdanus

Stefan toont ons een kort filmpje dat gebruikt wordt als voorlichting bij een keuzevak. In de film over geüniformeerde beroepen is hij de hoofdpersoon. Esther: "Elk keuzevak heeft een filmpje waarin wordt uitgelegd wat je hier doet. In jaar 4 kiezen wij de andere twee keuzevakken. Deze vinden alleen plaats op onze school. Daarnaast volg ik GO-uren die mij veel ondersteuning bieden. Tijdens de GO-uren bespreek ik met mijn mentor allerlei zaken. Soms is dat klassikaal of in kleinere groepjes. Maar er zijn ook uren die alleen voor mij zijn ingeroosterd. Ik volg het leer-werktraject en ben twee dagen per week niet op school." De directeur van Greijdanus Esther den Ouden voegt wat duiding toe aan het begrip GO-uren. "GO staat voor geloven in ontwikkeling. We zijn een positief-christelijke school en we betrekken dit christelijke uitgangspunt op een flink aantal zaken die we doen. Het motto van Greijdanus is *Kom leren, geloven en leven* en dat laten we met overtuiging zien.



## Brede oriëntatie als uitgangspunt

Teamleider bb/kb Annemarie Schutte neemt het stokje van de leerlingen over. Zij vertelt iets over de achtergrond van het Greijdanus, de groei van de school (inclusief de zoektocht naar noodlokalen) en de leerwegen die er zijn. De school heeft bijna 600 leerlingen en kent een flink spreidingsgebied. Het vmbo is zo'n 15 jaar geleden als laatste toegevoegd. Vanaf de start van het vmbo is de brede oriëntatie een uitgangspunt geweest en vanuit deze gedachte neemt Greijdanus al lang deel aan Platform D&P. De laatste jaren werkt de school steeds meer met betekenisvolle opdrachten die zich regelmatig buitenschools afspelen. Basisscholen, de kazerne te Havelte en plaatselijke ondernemers zijn hierbij betrokken. Maar er zijn ook opdrachten waarin doelgroepen als dementerende ouderen, gehandicapte kinderen en jonge statushouders een rol spelen.



**“Het is mooi te zien hoe  
onze visie Kom leren,  
geloven en leven gestalte  
krijgt in verschillende  
D&P-projecten die we  
inmiddels op de rit hebben”**

## Waar een klein team sterk in is ...

Annemarie: “We zijn heel trots op hoe een klein D&P-team onderwijs biedt dat vormend is en maatschappelijke betrokkenheid uitstraalt. Het is mooi te zien hoe onze visie *Kom leren, geloven en leven* gestalte krijgt in verschillende D&P-projecten die we inmiddels op de rit hebben.

D&P-docent Annelies Dijkema zegt aan het einde van de dag tegen ons dat ze trots is op al haar leerlingen én docenten die vandaag zo hard hebben gewerkt. Ze voegt toe: “We hadden twee grote pannen soep in de planning staan en juist vandaag hield het gas ermee op. Met behulp van met spoed opgetrommelde kookplaatjes is het toch gelukt. Even waren we bang: was het moment van de netwerkbijeenkomst van Platform D&P eindelijk aangebroken, zouden we onze gasten koude soep moeten serveren! Maar niets daarvan hoor, het is een heel mooie middag geweest”, besluit ze voldaan!

Greijdanus Meppel is een echte streekschool met bijna 600 leerlingen. De leerlingen komen uit Meppel en uit omliggende plaatsen als Staphorst, Steenwijk, Rouveen en Sint Jansklooster.

### Missie en visie

#### Missie

Greijdanus is een gereformeerde school voor voortgezet onderwijs en men wil de ontvangen talenten en mogelijkheden van de jongeren ontwikkelen. Daardoor kunnen zij Christus volgen en zich dienstbaar inzetten. Schitteren in Zijn licht is dan ook Gods belofte aan ons.

Greijdanus streeft ernaar om iedere D&P-leerling op een niveau te onderwijzen dat aansluit bij de persoonlijke capaciteiten en leerstijl. Door een gedifferentieerde aanpak wordt niet alleen rekening gehouden met theoretische kennis, maar ook met de praktische vaardigheden van leerlingen. Dit zorgt ervoor dat praktisch ingestelde leerlingen adequaat worden bediend en gestimuleerd om hun talenten te ontwikkelen.

#### Visie

Greijdanus gelooft dat de brede opleiding die D&P biedt cruciaal is voor de ontwikkeling van de leerlingen. Door het aanbieden van diverse praktische opdrachten en projecten worden leerlingen voorbereid op de eisen van vervolgopleidingen en de arbeidsmarkt. D&P stelt de leerling in staat om weloverwogen keuzes te maken aan het einde van klas 4.

### Beste D&P-project



- Evenement *Dit Koningskind*
- Projecten *Kennismaken met jonge statushouders* en *High tea* met dementerende ouderen

### Aantal leerlingen en leerwegen

Er zijn ongeveer **600 leerlingen**.

Greijdanus Meppel biedt de basisberoepsgerichte, kaderberoepsgerichte en theoretische leerweg. Er is een leer-werktraject.



### Methode(s), toetsing, examen



De docenten gebruiken zelfgeschreven materiaal. Daarnaast wordt ook materiaal van de Uitgeverijgroep, Dubbelklik en IkCirculeer ingezet.

### Locatie

**Greijdanus Meppel**  
Schoolstraat 5  
7941 CA Meppel



### Samenwerking in de regio

In ontwikkeling.



### Lerarenteam van D&P

Vijf docenten en één kookinstructeur vormen samen het D&P-team. Twee docenten geven techniek en drie docenten vullen de andere onderdelen van het D&P-programma in.



### Profielen

Greijdanus Meppel biedt alleen het profiel D&P aan voor leerlingen uit de basis- en kaderberoepsgerichte leerweg.

### Het meeste trots op ...

De samenwerking met de scholen Stad & Esch en Terra Meppel die voor de keuzevakken is opgezet. Hierdoor is er voor de leerlingen van alle scholen in kwestie een groter aanbod dan alleen de keuzevakken van hun eigen school. De keuzevakken worden op de genoemde scholen op maandagmorgen gegeven.

De resultaten van de uitgebreide investering in het praktijk- en betekenisrijk maken van het D&P-onderwijsaanbod. Deze zijn zeer waardevol. Ook is er continu sprake van nieuwsgierigheid naar hoe men het onderwijsaanbod rijker kan maken voor de leerlingen.

### Zo wordt D&P georganiseerd

Elk halfjaar volgen de D&P-leerlingen een verplichte en een keuzemodule. In de verplichte modules komen alle vier de profielmodules van D&P terug. De leerlingen gaan in de derde klas drie weken op stage: in oktober één week en in april drie weken.

Klas 4 gaat in november twee weken op stage. Streven is om elke module af te sluiten met een grote praktische opdracht.

### Keuzevakken

Er worden zes keuzevakken aangeboden: Gastheerschap, Geüniformeerde dienstverlening en veiligheid, Ondernemen, Milieu en duurzaamheid, Evenementen en Robotica.

Er wordt per week 2 uur en 40 minuten lestijd aan de keuzevakken besteed.

### Top 3 keuzevakken



- Evenementen
- Gastheerschap
- Robotica

## Contact

**Annelies Dijkema-Hulst**  
a.dijkema@greijdanus.nl

**Gijs Pullen**  
g.pullen@greijdanus.nl



# Een groen hart in Alphen aan den Rijn.

## Het Groene Hart Leerpark – Alphen aan den Rijn

**Als we halverwege de rondleiding zijn en het technieklokaal binnenstappen, valt de ruime opzet van het Groene Hart Leerpark pas écht op. We staan in het hart van de school en bevinden ons in een grote ruimte met verschillende soorten harde techniek. We zien onder andere installatie-, elektro-, mechanica- en montagetechniek. Als we op dit plein naar de overkant lopen, blijkt er aan de rechterzijde nóg een grote ruimte te zijn. We lopen hier de deur door en staan in de machinale. “We hebben hier een docent die uit de scheepsbouw komt. Hij geeft hier les. Fantastisch wat hij allemaal kan met hout en wat de leerlingen onder zijn auspiciën leren en maken.”**

Zou je tijdens zo’n rondleiding aannemen dat op deze grote school veel verschillende beroepsgerichte profielen worden aangeboden, dan is dit een logische maar foute conclusie. Het Groene Hart Leerpark heeft een duidelijke visie: er is veel mogelijk op het gebied van loopbaanoriëntatie maar alles wordt aangeboden onder de noemer van het profiel Dienstverlening en Producten. In dat profiel doen alle leerlingen examen. Het Groene Hart Leerpark is een vmbo-school voor bb, kb en gl en is al jarenlang gevestigd op de Beatrixlaan in Alphen aan den Rijn.

Een aantal jaren geleden is het oude pand platgegooid en daarna als nieuwbouw herrezen. In 2020 is dit heropend. Het nieuwe pand is vriendelijk, open en ruim. Het restaurant waar we ontvangen worden met een door de leerlingen verzorgde lunch wordt gescheiden van de docentenkamer door een wand waaraan planten hangen en waarin houten latjes verwerkt zijn. Het maakt de ruimte gezellig en dempt het geluid op een prettige manier. Ik zie allerlei nisjes waarin wordt gewerkt. De docenten zitten aan de andere kant van het restaurant in de docentenkamer. Het oogt als een gezellige en moderne lunchroom waarin ontmoetingstafels en werkplekken zijn gecombineerd in één geheel. De D&P-docenten van het Groene Hart Leerpark geven een presentatie over hun D&P-profiel aan de bezoekers van de netwerkbijeenkomst van Platform D&P.

**“Ons restaurant wordt volledig gedraaid door leerlingen en Alphenaren zijn welkom om hier op donderdagavond te komen eten.”**





De vaksectie D&P is groot en bestaat uit een kernteam van 15 docenten. Nouschka is één van hen en start met presenteren. "Naast dit kernteam is nog een flink aantal docenten betrokken bij de keuzevakken die wij hier geven." Nouschka vertelt wat er op dit gebied mogelijk is. "Jullie hebben bij binnenkomst onze keukens gezien waar onze leerlingen stage lopen. Dit doen ze onder leiding van docente Laura Marx. Ons restaurant wordt volledig gedraaid door leerlingen en Alphenaren zijn welkom om hier op donderdagavond te komen eten." Ze vertelt dat het beroepsgerichte profiel op het Groene Hart Leerpark in twee richtingen wordt aangeboden: Techniek en Dienstverlening. Een leerling die start in leerjaar 3 heeft gekozen voor één van beide richtingen. In de onderbouw worden er OT-uren gegeven. Dit staat voor *Ontdek je talent*. Door deze oriëntatie-uren krijgen de leerlingen een beeld van wat ze leuk vinden, wat hun past. "We besteden in de onderbouw aandacht aan deze twee te kiezen richtingen in onze bovenbouw. Op basis van onze onderbouworientatie maakt de leerling dus een keuze."

Nouschka vervolgt: "Ons D&P-profiel is naar onze smaak nog te veel in verschillende profielmodules opgebouwd. Waar we nu als vaksectie aan werken, is om vanuit thematische opdrachten geïntegreerd aan de slag te gaan. Binnen een thema komen dan alle vier de profielmodules aan bod." Dit jaar is dit idee voor het eerst uitgewerkt in de opdracht *Organiseer een beroepenmarkt*. De leerlingen uit klas 3 moesten aan de slag met deze integratieve en betekenisvolle opdracht voor de leerlingen van de onderbouw. "Ze maakten flyers en folders over het beroep dat ze kozen en ze ontwierpen een iPadhouder voor in hun beroepenkraam. Natuurlijk werd deze houder ook gemaakt en gebruikt; er draaide een eigengemaakte en -gemonteerde film op de iPad over het beroep dat ze gekozen hadden."



**"De leerlingen van de onderbouw waren de bezoekers van deze markt. Dat werd voor hen een mooie beroepsoriëntatie."**



En natuurlijk waren er ook een draaiboek en een kostenraming gemaakt en werden alle activiteiten rondom hun kraam multimediaal vastgelegd.” Docente Laura vult aan: “De leerlingen van de onderbouw waren de bezoekers van deze markt. Dat werd voor hen een mooie beroepsoriëntatie. Zo hadden we een contextrijke en betekenisvolle opdracht waar een groot deel van het Groene Hart Leerpark bij betrokken was. Dat was bijzonder leuk en zinvol!”

Rond april kiest een tweedeklasser zijn keuzevakken voor het derde leerjaar. “We hielden ons altijd aan een strikte scheiding tussen een keuze voor Techniek of Dienstverlening maar dat laten we steeds meer los”, zegt Laura. “Als het rooster dit enigszins mogelijk maakt, bieden we meer keuze; ook over de genoemde twee werelden heen.” Leerjaar 3 bestaat uit twee periodes van ieder 18 weken. In de eerste periode volgt men één keuzevak drie uur per week. In de tweede periode zijn er twee keuzevakken die in totaal zes uur in beslag nemen. “Op het rooster staan zeven reguliere D&P-uren. We hebben ervoor gekozen om onze keuzevakken allemaal op dezelfde manier te beoordelen. Er is één proef van bekwaamheid, waarbij we met behulp van rubrieken het eindcijfer bepalen. We geven zo één cijfer voor een project dat een leerling heeft afgerond binnen het keuzevak. In het vierde leerjaar volgt onze leerling zijn laatste keuzevak. Dit keuzevak is altijd een verdieping van de richting waarvoor de leerling heeft gekozen.”

Tijdens de rondleiding komen we langs de keukens van het Groene Hart Leerpark. Leerlingen van de isk zijn er flink bezig. Laura laat ons ook de bakkerij zien. “De horeca is echt mijn vakgebied. Ooit ben ik als zij-instromer in Zorg en Welzijn gestart. Toen D&P het profiel op onze school werd, was ik ook wel afwachtend. Kon ik mijn horecahart nog steeds ophalen binnen dit profiel? Ik merk echter dat het onderwijs vraagt om ontwikkeling en dat we juist met elkaar in staat zijn om allerlei mooie projecten te ontwikkelen. We hebben nu een groot team van D&P-docenten en daarin heeft iedereen zijn eigen expertise. Dat we hierin vanuit contextrijke en betekenisvolle opdrachten aan de slag gaan om het beroepsgerichte D&P-profiel te koppelen aan de echte wereld, is weer een nieuwe uitdaging. En zo ontwikkelen we verder zodat de leerlingen die het Groene Hart Leerpark verlaten kiezen voor een passende vervolgopleiding”, besluit Laura haar verhaal.



# Groene Hart Leerpark

Vmbo

Op het Groene Hart Leerpark staat 'leren door doen' centraal.

## Missie en visie

De leerlingen werken met hun handen, hun hart en hun hoofd aan breed en oriënterend onderwijs.

## Beste D&P-project



Het organiseren van een beroepenmarkt door D&P-leerlingen van klas 3 voor leerlingen van de onderbouw. Alle profielmodules van D&P kwamen hierin aan bod én de onderbouwleerlingen maakten kennis met verschillende beroepen als onderdeel van hun LOB-programma.

## Aantal leerlingen en leerwegen

Er zijn ongeveer **700 leerlingen** op het Groene Hart Leerpark. Er zijn drie leerwegen: de basisberoepsgerichte, kaderberoepsgerichte en gemengde leerweg. Er is geen leer-werktraject.



## Methode(s), toetsing, examen



Het cpse wordt afgenomen in leerjaar 4.

Voor profielmodule 4 wordt de methode dp4.nl gebruikt (ontwikkeld door een oud-docent van het Groene Hart Leerpark).

## Locatie

**Groene Hart Leerpark**  
Prinses Beatrixlaan 4  
2404 XC Alphen aan den Rijn



## Samenwerking in de regio

- Gastlessen op locatie mboRijnland
- Gastlessen bij technische bedrijven
- Het keuzevak Welzijn wordt afgesloten met een proeve van bekwaamheid in een verzorgingshuis.



## Lerarenteam van D&P

Er is een kernteam van vijftien docenten die lessen D&P verzorgen. Er zijn vele expertises aanwezig binnen het Groene Hart Leerpark op het gebied van techniek, horeca, zorg en welzijn, etc.

## Profielen



Er is één profiel op het Groene Hart Leerpark: D&P. D&P is in twee richtingen te volgen: Techniek en Dienstverlening. In elke richting is het mogelijk om in klas 4 één keuzevak van een andere richting te kiezen.

## Het meeste trots op ...

Het grote aanbod aan keuzevakken: veertien in leerjaar 3 en negen in leerjaar 4!



## Zo wordt D&P georganiseerd

Het Groene Hart Leerpark werkt aan het steeds meer geïntegreerd maken van het D&P-onderwijs, waarbij verschillende D&P-modules in één project aan bod komen.

## Keuzevakken

Een keuzevak in leerjaar 3 wordt 3 uur in de week gevolgd gedurende een half jaar. Een keuzevak in leerjaar 4 wordt 4 uur in de week gevolgd. Dit keuzevak duurt een half jaar en wordt afgesloten met een proeve van bekwaamheid.

## Top 3 keuzevakken

- Gastheerschap
- Plaat- en constructiewerk
- Bijzondere keuren



## Contact

Laura Marx  
lmx@youscope.nl

# Wereldse dorpsschool.

## Het Varendonck College in Someren

**Als ik de Dorpsweg indraai en het Varendonck College ter rechterzijde van mij verschijnt, zie ik een flinke vrachtwagen van een technisch installatiebedrijf voor de voordeur van de school staan. Als ik na het parkeren richting ingang loop, de vrachtwagen passeer en hier een blik in werp, zie ik allerlei bouw materiaal. Het plaveisel dat mij naar de entree leidt, lijkt kortgeleden aangebracht: het straatzand kiert nog volop langs de stenen. Het Varendonck College heeft een grootscheepse verbouwing achter de rug en voordat ik de entree binnenstap, is dat al duidelijk.**

### Roestbruin en petrol

Binnen is van alle inspanningen die een verbouwing normaliter vergt weinig meer te zien. Ik bevind mij in een open en lichte ruimte die warm en gezellig aanvoelt. Er strekt zich een grote, brede trap voor mij uit die naar de eerste etage leidt. Aan beide kanten van de hoge treden zie ik een lagere trapvariantie zodat deze trap ook zonder zevenmijlslaarzen genomen kan worden. Als zitplek is de grote trap populair, zie ik later tijdens de pauze. Door het hele gebouw komen kleuren terug die ik als nuances van roestbruin en petrol zou omschrijven. Het geeft de ruimte een speelse gezelligheid. En eenheid, denk ik, als ik later een soortgelijk kleurenpalet in de docentenkamer zie. De nieuwe directeur van Platform D&P, Astrid Verstappen, kent het Varendonck College goed, want ze heeft er gewerkt. De school is al vele jaren een actieve deelnemer van Platform D&P. Aan de lesbrief *Duurzame, comfortabele en veilige school*, te vinden in de Infobox van Platform D&P, heeft het Varendonck College met Wij Techniek een bijdrage geleverd. Om met D&P-docente Lisa Alting te spreken: "Met een vast team ontwikkelen we al jaren het D&P-onderwijsprogramma. Vóór de verbouwing moesten we nog weleens woekeren met de beschikbare ruimte, maar nu we een eigen D&P-lokaal hebben kunnen we met onze afdeling los."

### 25 jaar vmbo

Omdat we in 2025 25 jaar vmbo vieren leek het team D&P een goed idee om het Varendonck College te

polsen of ze een bijdrage aan het landelijke feest daarvoor zagen zitten. We zitten met Lisa Alting en Patricia van der Vegt, manager onderwijs, in een werkruimte met hoge tafels en petrolblauwe krukken. "Vorige week hebben we met collega's een studiedag gehad. Dat was ook het moment om elkaar scherp te houden over hoe we willen dat we met elkaar en met het gebouw omgaan. Spreek je uit, spreek elkaar aan en houd je aan afspraken", vertelt Patricia. Ze veert op: "Kijk!" zegt ze, "de leerlingen vertrekken nu allemaal naar hun lokalen. Heb jij een bel gehoord? Die hebben we niet meer. Dat werkt prima, maar het vraagt ook discipline van docenten: zij moeten op tijd bij hun lokaal zijn en de leerlingen verwelkomen." Patricia vervolgt: "Vanaf de start van de verbouwing – het ontwerp – zijn onze vakgroepen meegenomen. Visie op onderwijs moest vertaald worden naar hoe dit eruitziet voor de lokalen van de docenten. Het Varendonck College heeft een procesbegeleider aangesteld, maar input over hoe de nieuwe onderwijsomgeving eruit moest zien kwam uit het eigen team."

### De wereld rondom Someren

Het Varendonck College heeft drie profielen in het beroepsgerichte programma van de bovenbouw: PIE, BWI en D&P. Als praktijkgericht programma voor de tl is T&T gekozen. De afgelopen jaren is het onderbouwprogramma ontwikkeld. "In 2017 kwam de constatering dat er op onze school een goed op LOB-gericht onderbouwprogramma ontbrak. De vraag was of wij dit programma wilden



ontwerpen. Dat programma is er inmiddels en wordt gebruikt in de onderbouw.” Volgend schooljaar kiezen 85 leerlingen voor één van de drie beroepsgerichte profielen. Een flink deel kiest voor D&P. “Wat wij belangrijk vinden is om de wereld van Someren en omstreken aan het Varendonck College te koppelen”, vertelt Lisa. “Wij zijn eigenlijk continu op zoek naar projecten om de D&P-leerlingen met de wereld om hen heen te laten kennismaken. Dat is ook aan onze STO-inzet<sup>1</sup> te zien. Zo hebben we een bedrijvenlijn opgezet, hebben we de contacten met de basisscholen aangeknoopt en maken we daar een groot technisch event van.”

Lisa vervolgt: “Voor onze Sprookjes Escaperoom en het Dutch Technology Festival zijn allerlei technische bedrijven uitgenodigd. We vinden dat op het Varendonck College belangrijk. We zijn op zoek naar opdrachten die zich buiten ons schoolgebouw aan de Dorpsweg afspelen. Een ander mooi voorbeeld is de opdracht over heksenvervolging. Dat is in vroeger tijden iets groots geweest in deze regio en een culturele stichting uit Someren houdt zich ermee bezig. Dus bedachten we samen met deze stichting een websiteproject waar leerlingen D&P mee aan de slag gaan.”

## Samenwerkingsprojecten

We vragen naar de inrichting van het profiel. “We geven negen uur per week les in de beroepsgerichte profielen. De gemengde leerweg heeft vier lessen per week. De lessen worden zo geïntegreerd mogelijk aangeboden en in allerlei projecten weggeschreven. Alle leerlingen D&P krijgen in leerjaar 3 Facilitair als keuzevak; dit volgen ze twee uur per week, het hele jaar door. Ze kiezen daarnaast één vrij keuzevak. Dit herhalen we in leerjaar 4.” Ook met de andere profielen zijn er samenwerkingsprojecten. “In het project Droomschool zoeken we de samenwerking met PIE en BWI en laten we leerlingen nadenken over hun talenten. Daarnaast werken we nu aan een betere aansluiting tussen avovakken en de profielen. Een van de leukste dingen die we gedaan hebben is om leerlingen een film na te laten synchroniseren in het Duits. Daar hebben we vreselijk om gelachen!



## De nieuwe afdeling D&P

We dalen de trappen af en lopen naar de praktijkruimten. Deze beslaan de volledige zuidoostelijke zijde van het gebouw en grenzen aan elkaar. De afdeling D&P is groots opgezet: de keuken is met een glaswand gescheiden van de rest. Aan de andere kant van de wand is een techniekplein. Er zijn kleinere, door geluiddicht glas afgeschermd plekken waar een docent met leerlingen aan de slag kan. Lisa laat enkele projecten zien met namen als *Film maken* en *Pizzaproject*. De planningsborden op het plein geven een visueel overzicht van wat klaar is en wat er nog *to do* is.

Lisa vertelt: "De projecten staan vast, maar de leerlingen kunnen binnen een project wel een eigen route kiezen." We vragen Lisa naar de borging richting het cspe. "We zorgen ervoor dat er tussen projecten door oefenmomenten zijn waarin examenopgaven uit het cspe zijn verwerkt. Door deze in te lassen houden wij vinger aan de pols. Daarnaast is er een examentrainingsprogramma met workshops van ongeveer vier weken. Daarvoor gebruiken we formatieve checks; dit om richting te geven aan de lesstof die iemand nog nodig heeft om klaar te zijn voor het cspe."

## De blik naar buiten

Het bezoek zit erop. We nemen afscheid van de school en rijden later het Somerse land weer uit. Het Varendonck College noemt zich de wereldse dorpschool en dat is – gezien de blik die de school naar buiten gericht heeft – precies het beeld dat wij vandaag gekregen hebben.

*'STO staat voor Sterk Techniekonderwijs, een door de overheid gesubsidieerd programma voor het vmbo met als doel het technisch en technologisch onderwijs in regioverband vorm te geven op toekomstbestendige, dekkende en kwalitatief hoogstaande wijze.*



### Missie en visie

#### De wereld dichtbij!

Het Varendonck College is een dorpschool met een wereldse blik, waar intensief wordt samengewerkt met de omgeving en tal van activiteiten worden georganiseerd. De leerling staat hierbij centraal; voor en door hen worden diverse activiteiten opgezet.

### Beste D&P-project

Het Varendonck College biedt al jarenlang een sterk en gevarieerd onderbouwprogramma voor D&P, waarin leerlingen kennismaken met de verschillende facetten van het profiel. Tegelijkertijd worden ze goed voorbereid op hun uiteindelijke profielkeuze.

Inspirerende voorbeelden vanuit de bovenbouw zijn een filmproject en een pizzaproject. Dit zijn contextrijke D&P-projecten waarin alle profielmodules op een praktische en samenhangende manier aan bod komen.

Als je de D&P-leerlingen vraagt naar hun favoriete project, dan zeggen zij volmondig: het pizzaproject. Dit is niet zo gek, want het wordt samen met de plaatselijke pizzeria uitgevoerd!

### Aantal leerlingen en leerwegen

Er zijn ongeveer **500 leerlingen** op de locatie in Someren.

De aangeboden leerwegen zijn de basisberoepsgerichte, kaderberoepsgerichte, gemengde en theoretische leerweg.

### Methode(s), toetsing, examen



Het cspe wordt afgenomen in leerjaar 4. De school gebruikt geen lesmethode en heeft al het materiaal zelf ontwikkeld.

### Locatie

#### Praktijkonderwijs en vmbo

Kanaalstraat 14  
5711 EJ Someren

#### Havo en vwo

Beatrixlaan 25  
5721 LZ Asten



### Samenwerking in de regio

Vanuit het profiel D&P worden continu projecten opgezet met de wereld rondom Someren. De projecten zijn vak- en/of profieloverstijgend.



### Lerarenteam van D&P

Er zijn zes vaste D&P-docenten: Richard, Björn, Hilke, Karlijn, Marijn en Lisa – maar ook andere collega's geven onderdelen van D&P, zoals een instructeur in de keuken.



### Profielen

De school biedt drie profielen: BWI, PIE en D&P. D&P wordt ook als praktijkgericht programma aangeboden, evenals Technologie en Toepassing (T&T).

### Het meeste trots op ...

De school is trots op het zelfontwikkelde materiaal en het prachtige plein.



### Zo wordt D&P georganiseerd

Er wordt gewerkt in projecten, ook vakoverstijgend met andere profielen / avovakken. Veel opdrachten zijn gericht op de buitenwereld van Someren.



### Keuzevakken

De keuzevakken worden aangeboden gedurende 9 lesuren in het beroepsgerichte profiel in de basis- en kaderberoepsgerichte leerweg. Varendonck biedt 22 keuzevakken aan. 4 uur keuzevak per week. GI/ti heeft twee uur keuzevak per week.

### Top 3 keuzevakken

- Facilitair (verplicht)
- Welzijn kind en jongere
- Fotografie



## Contact

**Lisa Alting**

l.alting@varendonck.nl





# Van schaarste naar overvloed.

## Het Merletcollege in Cuijk

Tot 2017 was het vmbo van het Merletcollege Cuijk gevestigd in een typische arbeiderswijk in Cuijk, een dorp met een industriële geschiedenis waar vroeger veel zwaar werk werd verricht. Rond 2010 was de school verouderd geraakt en dringend toe aan een nieuw onderkomen. Basisschoolleerlingen uit Cuijk kozen niet meer voor het oude gebouw aan de Robijnlaan, maar voor nieuwere scholen in de omgeving. Het leerlingenaantal daalde in die jaren van 300 naar slechts 90. In 2017 kwam de omslag: het Merletcollege opende een nieuwe, moderne brede school in Cuijk, waar onderwijs wordt aangeboden van vmbo tot en met gymnasium. Vanaf dat moment begon het leerlingenaantal weer te stijgen.

### Land van Maas en Waal

Met Johan Ahlers – docent PIE en D&P – heb ik vanochtend een afspraak. We hebben elkaar ontmoet tijdens een netwerkbijeenkomst van Platform D&P in oktober 2024. Dat was in Zetten, net als Cuijk niet ver weg van het land van Maas en Waal. Het stroomgebied van de Maas is amper een steenworp verwijderd van de school die in 2017 op deze nieuwe plek is gebouwd. “Je moet het uitzicht vanaf onze eerste etage eens zien”, zegt Johan later in het gesprek. “Een mooiere blik op het rivierenlandschap vanuit een school is eigenlijk niet mogelijk.”

### Lassen, frezen en draaien

Toen Johan nog alleen PIE-docent was op de vorige locatie gaf hij vooral metaal en elektro aan jongelui die in Cuijk naar school gingen. “Het vmbo had niet bepaald een goede naam. Ik was in die tijd volledig gericht op het verzorgen van lessen in techniek. Ik leerde de jongelui onder andere lassen, frezen en draaien. In een groot lokaal van 850 m<sup>2</sup> beschikten we over veel materieel. In 2008 won ik nog een Bèta Techniekprijs voor de opzet van mijn technische afdeling. Toen er sprake kwam van nieuwbouw was ik een blijde docent. Toen de eerste onheilstijding ons bereikte over een mogelijke transfer naar een ander profiel zakte die blijdschap in. ‘Wat gaan we nou toch doen?’, dacht ik vooral.”





## De burgemeester van Cuijk

We zitten in het technische deel van de D&P-afdeling. Ik ben van koffie voorzien en gezeten aan een van de werkbanken kan ik het lokaal in volle omvang overzien. Als Johan de datum van de nieuwbouw noemt wekt dat verbazing bij me op. Het is bijna niet voor te stellen dat dit lokaal sinds 2017 in gebruik is. De ruimte ziet eruit alsof de burgemeester van Cuijk eergisteren de officiële opening heeft verricht. Spoelbakken glimmen me tegemoet: geen spoortje van verfresten in de bak en geen deukje in het rvs. Op de vloer liggen donkere vierkante tegels met koningsblauwkleurige voegen er smetteloos bij. Gezeten aan een werkbank zie ik een aantal roodglimmende machines die evenwijdig staan uitgelijnd met geometrische precisie. Achterin zie ik grote borden met daarop technisch gereedschap dat uitnodigt voor gebruik. Waar ik ook kijk, alles ziet er schoon en verzorgd uit en oogt splinternieuw. Ik herken de poster die het Merletcollege locatie Grave heeft gemaakt voor de landelijke netwerkbijeenkomst van Platform D&P van 2024. De poster past gaaf in z'n omgeving; ook hierop is geen potloodkrasje of ezelsoor te bekennen.

## D&P op de nieuwe locatie

"Onze afdelingen techniek, zorg en horeca waren zo klein. Ik snapte wel dat het anders moest", vervolgt Johan zijn verhaal. "We waren een hecht team van drie beroepsgerichte docenten en nadat we van de schrik bekomen waren, hebben we ons verdiept in D&P. Ons eerste uitgangspunt werd: we willen D&P met elkaar geven. Het was uitdrukkelijk niet onze bedoeling dat ieder alleen z'n eigen vakgebied zou gaan doceren."

Inmiddels schuift collega Erik aan. Johan vervolgt: "Onze samenwerking werd de basis. Daarnaast wilden we een goed georganiseerde beroepsoriëntatie aanbieden. We bedachten dat D&P in drie routes vorm moest krijgen: D&P-T(echniek), D&P-Z(org) en D&P-H(oreca). De drie routes bestonden ieder uit zes uur D&P en zes uur keuzevakken. En zo zijn we het met elkaar inhoud gaan geven. Onze keuzevakken zijn de profielmodules van de profielen geworden. Volg je D&P-T, dan heb je vier vooraf bepaalde profielmodules van PIE en BWI als keuzevak. Op dezelfde wijze hebben we de keuzevakken voor D&P-Z en D&P-H georganiseerd." Collega Erik wijst naar de andere kant van de gang: "Daar is onze keuken. Daarnaast bevindt zich het theorielokaal waarin leerlingen op vrijdag mise-en-place maken en de in de keuken klaargemaakte gerechten uitserveren. We hebben goed nagedacht over de inrichting van de afdeling D&P. Aan deze gang grenzen alle D&P-lokalen. We verblijven hier als team veelvuldig, ook tijdens pauzes. En we sluiten hier vaak een periode af met de leerlingen. Leerlingen vinden het prettig om er te zijn. Ze vertellen ons regelmatig dat het wel op een soort van huiskamer lijkt."



## Van schaarste naar overvloed

En, zoals wel vaker het geval is, dwong de schaarste af om duidelijke keuzes te maken waaruit een bloeiende en veelgekozen afdeling ontstond. Het kleine clubje leerlingen waarmee dit team hier ooit startte, tikt het volgende schooljaar 90 leerlingen in klas 3 aan. Ik vraag naar de consequentie daarvan en Johan vertelt: "Wij hanteren als afdeling D&P al jarenlang een rooster-in-roosterconstructie. De uren waarop de D&P'er aanwezig is staan in dit rooster en wij zorgen voor de indeling. Dat werkt uitstekend, maar de flinke groei maakt dit complexer. Daarnaast betekenen de groei die we doormaken en interne verschuivingen binnen het Merletcollege dat de school wederom gaat (ver)bouwen. In de nieuwe opzet willen we het goede behouden, nieuwe roosterindelingen verkennen en proberen meer ruimte voor keuzes aan te bieden."

## Geen nieuw profiel

Omdat Johan tijdens onze eerste ontmoeting te kennen gaf tevreden te zijn met D&P vraag ik er expliciet naar. "Ik zou niet meer terug willen naar profiel PIE", zegt hij. "Ik vind dat we met dit beroepsoriënterende LOB-programma de leerling meer te bieden hebben. Een leerling krijgt gelegenheid te kijken naar wat hem past en leert ook andere belangrijke zaken zoals sociale vaardigheden. Ik ben tevreden als een leerling die onze D&P-T route volgt op het mbo voor techniek kiest. Ik vind het ook waardevol als een D&P-leerling ervaart dat zijn talenten ergens anders liggen."



**"Het profiel D&P biedt alle ruimte om het onderwijs te maken dat onze school voor ogen heeft."**

Johan vervolgt: "De rector kwam recent vragen of er behoefte is om naast D&P een ander profiel op te zetten. Nu er een verbouwing in de planning zit, is dat immers een uitgelezen kans. Ik heb haar er vriendelijk voor bedankt." Het profiel D&P voldoet goed, vindt Johan, want het biedt alle ruimte om het onderwijs te maken dat de school voor ogen heeft. "Het past bovendien in de visie van het Merlet: vier P's die staan voor plezier, participeren, persoonlijk en praktisch. Ons D&P-onderwijs biedt daarvoor alle kansen", besluit Johan het verhaal.



MERLET COLLEGE

Vmbo, havo en vwo

### Missie en visie

In de onderbouw is er een praktische sectororiëntatie die bestaat uit twee uur praktijk, twee uur computer en twee weken basisprincipes die horen bij de T(echniek)-, Z(org)- of H(oreca)-route. Je kiest vervolgens in de bovenbouw voor de route D&P-T, -Z of -H.

#### Visie

Vier P's die staan voor plezier, participeren, persoonlijk en praktisch.

### Beste D&P-project

#### Techniek

Elk jaar is er de *Check je licht*-actie, waarbij de fietslampen van alle leerlingen worden gecontroleerd én gerepareerd door de eigen leerlingen van het Merletcollege.

#### Zorg

De goededoelenactie van de examenleerlingen, waarbij zij een evenement organiseren waarin ze hun opgedane kennis inzetten en geld inzamelen voor een zelfgekozen goed doel.

#### Horeca

Leerlingen hebben een eigen kraam tijdens de populaire plaatselijke foodtour, waar ze zelfbedachte recepten aanbieden. Ze doen daarin niet onder voor de lokale horeca.

### Aantal leerlingen en leerwegen

Het aantal leerlingen op het Merletcollege in Cuijk bedraagt **1250**. 98 leerlingen volgen het profiel D&P.

Het Merletcollege in Cuijk biedt de basisberoepsgerichte en kaderberoepsgerichte leerweg aan, plus de mavo.

### Methode(s), toetsing, examen

Voor D&P wordt de methode Dubbelklik gebruikt en de school heeft ook eigen werk ontwikkeld. Het cspe wordt afgenomen in leerjaar 4.

### Locatie

**Merletcollege Cuijk**  
Katwijkseweg 2  
5431 RX Cuijk

### Samenwerking in de regio

Alle leerlingen gaan meerdere keren naar verschillende mbo's en volgen daar ook lessen en andere activiteiten. Daarnaast werkt de school samen met bedrijven en instellingen. Leerlingen voeren daar opdrachten uit, wat de samenwerking versterkt.



### Lerarenteam van D&P

Er zijn vier D&P-docenten en drie ondersteuners. Het uitgangspunt is dat alle docenten alle onderdelen van D&P verzorgen. Men werkt als team aan de inhoud van het programma.



### Profielen

D&P is het enige profiel. Het praktijkgerichte programma wordt opgezet.

### Het meeste trots op ...

- De samenwerking binnen Team D&P en de afdeling D&P die als een huiskamer voelt.
- Dat ouders aangeven dat hun kinderen graag naar de D&P-afdeling van het Merletcollege komen.



### Zo wordt D&P georganiseerd

Alle leerlingen volgen zes uur D&P en zes uur keuzevakken. De route (T, Z of H) bepaalt de keuzevakken die een leerling volgt. Het docententeam maakt een eigen rooster voor de D&P-leerlingen.

De leerlingen gaan elk jaar twee weken op stage. Vooral bij de keuzevakken werkt de school ook met projecten.

### Keuzevakken

Het Merletcollege werkt met routes; elke route heeft zijn eigen vier keuzevakken. Een keuzevak wordt 6 uur per week gevolgd.

### Top 3 keuzevakken

- Design en decoratie
- Ontwerpen en maken
- Kennismaking met uiterlijke verzorging
- De bijzondere keuken



## Contact

**Johan Ahlers**  
j.ahlers@merletcollege.nl

# D&P was here!

## Zuid-West College Den Haag

**Adjunct-directeur Marcel Carlier van het Zuid-West College te Den Haag loopt met stevige pas door de wijk die voor hem bekend terrein is. In zijn kielzog loopt een flink aantal D&P-docenten die met behulp van Marcells gidswerk straten met namen als Zonneoord, Bouwlustlaan en Steenzicht passeren. Bij de Shalomkerk gaat de groep naar binnen. Het bewijs van de storm die de avond daarvoor in Nederland huishield is zichtbaar in de vele takken op het Haagse trottoir. De wijk ligt er op het eerste gezicht aardig bij. Wie beter kijkt, ziet dat vele portiekflats sleets ogen en de ramen regelmatig bedekt zijn met een assorti aan raambekleding. De enkele winkels die we passeren tonen een eenzijdig aanbod van barbiers en belwinkels.**

De reden dat we hier lopen is de tweedaagse van Platform D&P. Bij deze tweede editie bezoeken we een aantal vmbo-scholen, het ROC Mondriaan, de gemeente en andere maatschappelijke organisaties in Den Haag. We bekijken hoe er gewerkt wordt op het gebied van het bevorderen van kansengelijkheid. Hoe werkt men hier samen? Wat gebeurt er op dit gebied in deze regio? Dat is het thema van deze tweede editie, omgedoopt tot de Haagse Tweedaagse.

Marcel Carlier kent de wijk goed. Hij is er opgegroeid. Hij woont inmiddels buiten de hofstad maar werkt er middenin, op het Zuid-West College (ZWC). Ook is hij volop betrokken bij verschillende (gemeentelijke) initiatieven in deze wijk. "De mensen die hier opgroeien, doen dat in een schrale omgeving, vaak in armoede en andere problematiek. Die kinderen komen bij ons op school. Onze school heeft zich als taak gesteld om zich te verbinden met de wijk zodat wij bijdragen aan een breder aanbod. Inmiddels biedt het ZWC tal van verschillende buitenschoolse activiteiten en we zullen dit in de nieuwbouw die gepland staat nog meer gaan doen", vertelt hij er later over.

Het ZWC ligt op de grens van de wijken Bouwlust en Vrederust. Anne Sinke-Hagoort, directeur van de school, ontvangt ons hartelijk en stelt zich voor. Ze start de presentatie niet voordat ze weet uit welke regio's de verschillende aanwezigen afkomstig zijn. "Het Zuid-West College is een school in een Haagse wijk waar de statistieken hun eigen verhaal vertellen", zegt ze nadat ze een aantal cijfers over armoede, onveiligheid en eenoudergezinnen heeft gedeeld. "Dat beoordelen wij niet als zielig, maar het is wel iets waar we volop rekening mee houden. Bovenaan staat een warme pedagogisch-didactische aanpak en dat doen we met veel collega's: 62 FTE docenten en 20 FTE extra onderwijsondersteuners. Dat levert ook wat op: op een populatie van 600 leerlingen haalt 100% zijn diploma, 95% behaalt examencijfers die boven het landelijk gemiddelde liggen." Ze benadrukt dat duidelijkheid een van de bouwstenen is. "We hebben alle leerlingen in beeld en als het nodig is dat een leerling tijdelijk buiten deze locatie de les volgt, houden we grip op hem of haar. Onze leerlingen geven hun school een 7,1 voor de sfeer en een 8,7 voor de veiligheid!" Ze vervolgt: "Het vinden van een balans tussen pedagogiek en didactiek is onze uitdaging, want we vinden dat de lat hoog moet!"

**"We vinden  
dat de lat hoog  
moet!"**



Dat is ook een deel van onze missie.” Anne wijst naar een aantal woorden die in de ZWC-huisstijl van paarse verloopkleuren op een wand in de aula zijn afgebeeld. “In de woorden *warm, loyaal, gedreven, duidelijk* en *plezier* vind je deze missie terug die de ZWC-collega’s altijd voor ogen houden. Wat wij onze leerlingen ook meegeven: *Jij groeit, jij wordt gezien, jij voelt je thuis*. Het zijn bouwstenen waar we telkens aan refereren.” Hoe het ZWC dit voor elkaar krijgt kent een heldere aanpak. “Onze onderbouw kent een kompasklas en een koersklas. Vooraf bepalen we in welke klas een nieuwe leerling past. Beide klassen verschillen qua aanpak. Praktische lessen zijn in alle klassen van de onderbouw flink aanwezig. D&P maakt deel uit van deze praktijk net als onze andere profielen, Z&W en E&O.

We bieden D&P aan in twee varianten voor de onderbouw: als ICT en als T.O.P.-traject. Dat laatste staat voor *Talent voor Orde en Preventie*. Kiezen de leerlingen dit traject, dan krijgen ze in de onderbouw praktische lessen in alles wat met geüniformeerde beroepen te maken heeft.” Later wordt hierover verteld dat allerlei gezagdragers bij deze lestrajecten betrokken worden, regelmatig vanuit een undercover situatie. “Het wantrouwen van leerlingen tegenover onze gezagdragers is vaak groot. Daarom hebben we nagedacht over een goede aanpak. Een politiemannetje introduceren als een burger in plaats van in zijn rol als politiemannetje met bijbehorend uniform helpt daarbij. De leerling leert eerst de persoon kennen en ziet daarna pas de man of vrouw in zijn rol als dienaar.”



De bovenbouw kent ook twee D&P-varianten: ICT en Sport, Dienstverlening en Veiligheid (SDV). Daarnaast biedt de school de ZWC-(talent)uren aan. Naast reguliere vakondersteuning worden hier ook extracurriculaire activiteiten als muziek, toneel, zwemmen, graffiti en basketbal aangeboden. "Dat laatste is een groot ding", vervolgt Anne. "Het is een idee van de YETS Foundation [een organisatie die maat-schappelijke uitval onder jongeren wil voorkomen d.m.v. sport en rolmodellen, red.] en levert veel moois op. Naast de wedstrijden en het trainen wordt er ook twee keer per week voor deze leerlingen gekookt. Dat koken wordt dan weer als bijbaan door andere leerlingen van onze school gedaan. De school is daardoor ook open van half acht 's ochtends tot half zeven 's avonds." Anne somt daarna de vormen van ondersteuning op die er zijn. Ook geeft ze een overzicht van alle activiteiten op deze school. "We tuigen alles op vanuit onze missie *School-thuis-wijk* en *School-zorg-veiligheid*. We noemen onze school steeds vaker Kansencampus Zuid-West, een campus die op verschillende manieren is verbonden met zijn leerlingen en met de directe omgeving waar de leerlingen wonen", besluit Anne haar presentatie.

Na de rondleiding en het bezoek aan de pleinen van de bovenbouw is het tijd om weer verder te gaan. Marcel deelt voor vertrek kleine slotjes uit. "Dit gebouw heeft een brug naar de entree. Iedereen moet bij ons dus over de brug. Wij vonden dat niet altijd jofel, totdat we bedachten dat je van iedere zwakte een kans kan maken. Wat is er leuker voor iedereen die het ZWC bezoekt om bij vertrek een slotje aan de brug te hangen? Wie hier was, hangt voor altijd aan het ZWC! Waar kunnen ze dat nog meer zeggen?" Ik pak een slotje, denk even na en schrijf op: D&P was here!

Scan de QR-code om de PowerPoint van het Zuid-West College te bekijken.





Vmbo

### Missie en visie

Het motto voor de leerlingen is:  
*Jij groeit, jij wordt gezien, jij voelt je thuis.*

De school wil iedere leerling met gerichte aandacht uitdagen om op zijn of haar niveau het beste uit zichzelf te halen als leerling én als persoon.

Vanuit die gedachte kan de leerling in twee te kiezen trajecten een D&P-route volgen in de bovenbouw: ICT en Sport, Dienstverlening en Veiligheid (SDV).

### Beste D&P-project



- Gezagdragers die bij de lessen van SDV betrokken worden, maar niet gelijk als zodanig worden bekendgemaakt. Dit laatste heeft als doel het wantrouwen tegenover hen te slechten.
- De lessenreeks *Gamification*. De leerlingen doorlopen zelf de oefenstof en eindigen met een eindtoets die zowel summatief als formatief wordt afgenomen. Vervolgens kunnen zij weer verder.

### Aantal leerlingen en leerwegen

De school telt ongeveer **600 leerlingen**.

Voor D&P zitten er 20 leerlingen in leerjaar 3 en 20 in leerjaar 4 (75% ICT en 25% SDV).

Het Zuid-West College biedt de basisberoepsgerichte en kaderberoepsgerichte leerweg aan, plus de mavo.

In de onderbouw worden de leerlingen begeleid in verschillende trajecten. Voor leerwegondersteuning is er een kompasklas. Hierin volgt een leerling met maximaal 16 andere leerlingen de lessen met een vaste groepsdocent. Ook is er een koersklas. Hierin hebben de leerlingen les op twee niveaus. Zo kunnen zij doorstromen naar een hoger niveau in de bovenbouw. Daarnaast kent de school een T.O.P.-traject in de onderbouw: Talent voor Orde en Preventie.

### Methode(s), toetsing, examen



Het cspe wordt afgenomen in leerjaar 4.

### Locatie

**Zuid-West College**  
Beresteinlaan 627  
2542 JR Den Haag



### Samenwerking in de regio

De school wil meer in verbinding met de wijk komen en is daarom van plan om het aanbod van activiteiten die te doen zijn in de wijk rijker te maken. De school is dit jaar gestart met Technologie en Toepassing in samenwerking met mbo Mondriaan. Er is een samenwerking met Politie Eenheid Den Haag en Veiligheidsregio Haaglanden – brandweer. Ook wordt samengewerkt met mbo Zadkine en mboRijnland voor de richtingen Sport en Veiligheid.



### Lerarenteam van D&P

Mike Boon verzorgt het ICT-deel.  
Carin Boehlé verzorgt het SDV-deel.



### Profielen

Drie profielen worden aangeboden:  
Z&W, E&O en D&P.

In klas 1 en 2 van de mavo worden beroepsmodules en keuzemodules aangeboden om de keuze te bepalen voor de bovenbouw.

Daarnaast kiezen de leerlingen in klas 3 en 4 van de mavo voor een zevende avovak, zodat doorstroom naar de havo mogelijk is. Wellicht dat hier in de toekomst een praktijkvak voor in de plaats komt met het oog op de doorstroom naar de havo en het mbo. De afdeling mavo is relatief klein: 20-25 leerlingen per leerjaar.

### Het meeste trots op ...

100% geslaagde leerlingen  
ieder jaar voor het vak D&P  
en dat al sinds D&P bestaat!



### Zo wordt D&P georganiseerd

- In leerjaar 3 worden drie profielmodules aangeboden.
- In leerjaar 4 wordt één profielmodule aangeboden plus de examentraining voor het cspe.
- De leerlingen lopen drie keer twee weken stage.
- Ook zijn er gastdocenten betrokken bij de school en bezoeken de leerlingen projecten en initiatieven buiten de school.

### Keuzevakken

Het aanbod bestaat uit 20 keuzevakken en de leerlingen kiezen twee keuzevakken binnen het profiel. Twee keuzevakken kunnen buiten het profiel gekozen worden. Een keuzevak wordt vier uur per week gevolgd.

### Top 3 keuzevakken

- Werken in de geüniformeerde dienstverlening en veiligheid
- ICT
- Ondersteuning bij sport- en bewegingsactiviteiten



## Contact

**Mike Boon**  
m.boon@sgzuidwest.nl

**Carin Boehlé**  
c.boehlé@sgzuidwest.nl

# Op citytrip in Oisterwijk.

## 2College Durendael in Oisterwijk

**De paarse vlaggen van 2College Durendael wapperen in de vlaggenmasten als we onze auto in een boomrijk laantje voor de school parkeren. 2College Durendael ligt in het groen en het loof van de bomen groeit boven de tweelaagse bouw van de locatie uit. Dit schoolgebouw herbergt zo'n 1400 leerlingen die in alle leerwegen en afdelingen van het vo hun lessen volgen. De leerlingen komen uit de wijde landelijke omgeving die zich ten oosten van Tilburg uitstrekt. Het is begin juni, nog voorjaar dus. Zoals in dit voorjaar vaker het geval was, loopt het kwik vandaag wederom flink op: het voelt als een hoogzomerse dag. Het komt dus mooi uit dat we vandaag in de koelte van de Oisterwijkse bossen een afspraak hebben met Claus van Teeffelen en Harrie Mutsaers van 2College Durendael.**

### Potje padellen

We stappen binnen tijdens de pauze. Leerlingen zitten op hoge krukken in de pauzeruimtes van de school. Na enige tijd komt Claus aangelopen in zijn sporttenu. "Ik heb net lessen padel gegeven aan leerlingen. Dat zijn toch leuke dingen die je doet op een school." Als een leerling even later voorbijloopt en een verwachtingsvolle blik op docent Claus werpt, haalt Claus de sportieve ervaring aan waar deze leerling klaarblijkelijk bij betrokken was: "Leuk hè, zo'n potje padellen!" De jongen beaamt het lachend.

### Durendael City

Claus is teamleider vmbo bovenbouw. De vmbo-afdeling van 2College heeft inmiddels het praktijkgerichte programma (pgp) van D&P ingevoerd. Eerder was de school deelnemer aan de vierjarige pilot van het pgp. 2College heeft het pgp voor vmbo-leerlingen op een bijzondere manier ingericht en dat is het doel van deze afspraak: we horen graag tot welke pgp-keuze 2College gekomen is. Maar eerst gaat Claus ons voor naar een andere vleugel van de begane grond waar het beroepsgerichte onderwijs van het vmbo is gehuisvest. "Kom!" zegt hij, "Ik laat jullie zien hoe onze *Durendael City* eruitziet!"

### On Air

Als we in het deel van de school aankomen dat kennelijk als Durendael City te boek staat, zien we verschillende lokalen met duidelijke thema's. Er is een Techlab en een

pop-upshop. Een Makerspace is er ook. "Hier ontvangen we ook mensen die niet van onze school zijn maar ideeën hebben die zij willen uitwerken met laserprinters, 3D-printers en andere apparatuur die we hier tot onze beschikking hebben." De pop-upshop waar we even later rondkijken heeft als functie om de producten die bij Makerspace bedacht en gemaakt worden te etaleren en te verkopen. "Dit kan ook on demand!" Er is een technieklokaal waarin verschillende (elektrische) tweewielers te vinden zijn. "Hier worden lessen verzorgd op het gebied van elektrische voertuigen en procestechnieken." Even later wandelen we door een ruimte waarin veel op het gebied van uiterlijke verzorging te zien is. Ook andere Z&W-lokalen, waaronder een keuken en restaurant, bevinden zich in dit deel van de City. Onderweg passeren we een afgesloten ruimte waar een groen lichtbaken met de letters *On Air* erop aan een donkere wand is geschroefd: de studio.

"We hebben veel keuzevakken op onze school", vertelt Harrie later als we op de werkkamer van Claus zitten. Beiden hebben ons zojuist verteld dat de school in Oisterwijk van oudsher de profielen E&O en Z&W in het beroepsoriënterende onderwijs aanbiedt. "Sinds dit jaar kunnen leerlingen van de kaderleerweg ook kiezen voor het profiel MVI", voegt Harrie toe.





## Heterogeen onderwijs

Alle onderbouwleerlingen van het vmbo maken kennis met Durendael City. Tl'ers oriënteren zich op de keuze voor vier keuzevakken – 2College Durendael biedt er totaal 22 aan – die zijn geprogrammeerd binnen het examenprogramma van het ppg. Bb- en kb-leerlingen maken ook een keuze voor vier keuzevakken. Harrie vertelt: “Een positief gevolg is dat we op deze manier ons onderwijs heterogener aanbieden, passend bij onze visie.” Claus vervolgt: “Durendael City heeft in het keuzeproces een belangrijke rol. In leerjaar 2 start de loopbaanweek: de bb-, kb- en tl-leerlingen volgen dan hier hun lessen. Behalve een

kennismaking met keuzevakken is er een mbo-dag. Ook het meelopen met een beroepsbeoefenaar – het zogenaamde job shadowing – vindt plaats in deze week.” Aan het einde van deze eenweekse citytrip kiezen de vmbo'ers drie keuzevakken. Het vierde keuzevak kiezen zij aan het einde van leerjaar 3. “De mentor is de persoon die deze laatste keuze begeleidt”, vertelt Harrie.

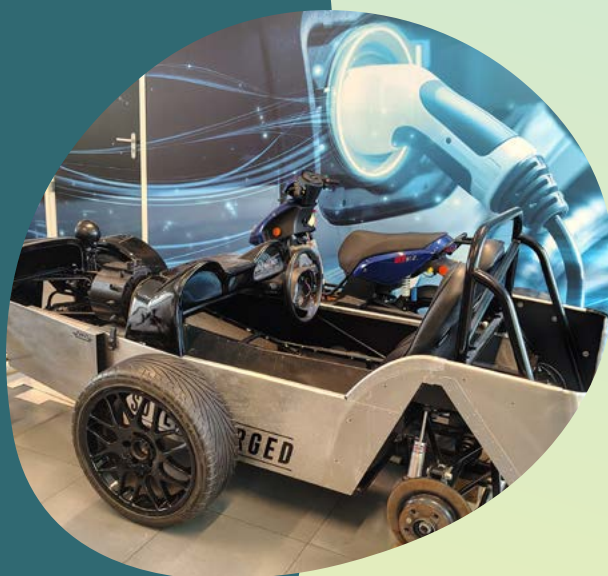


## Project Snoeproute

Harrie vervolgt het gesprek met het verhaal over de pilot pgg waar de school instapte. Gedurende deze pilot kwam men op het idee om het ruime aanbod van de school in beroepsgerichte keuzevakken te verbinden met het pgg. “We gingen vervolgens aan de slag om voor deze keuzevakken externe opdrachtgevers te vinden. Dat lukte goed. Ook zochten we naar leermiddelen waarmee een keuzevak kon worden afgerond.” Nog tijdens de pilot werkte men dit idee uit. “We wilden daarnaast met één grote integrale opdracht het pgg afsluiten zodat er in één opdracht veel eindtermen verbonden werden. Toen hebben we als eindproject Project *Snoeproute* bedacht. De gemeente Oisterwijk is hierin de opdrachtgever. Het is het finale project dat alle mavoleerlingen in leerjaar 4 doorlopen. Leerlingen zijn hier drie maanden mee bezig en zo hebben we het PTA sluitend gekregen volgens de geldende voorwaarden”, zegt Harrie. “Vergelijk deze opdracht met een meesterproef”, vat Claus samen.

## Met havo op citytrip

Inmiddels lopen de beroepsgerichte keuzevakken door het hele curriculum van het vmbo van 2College heen. “Onze visie is: *2Meet – 2Learn – 2Grow*. De wereld en jezelf leren kennen speelt daarin een grote rol”, vertelt Harrie als hij ons de infographic van 2College laat zien. “Wij vinden dat we met ons pgg een mooie verbinding tussen beroepsoriëntatie en de buitenwereld hebben gemaakt.” Over de vraag wat er nog te wensen is wordt niet lang nagedacht. “We hopen dat de leerlingen van de havo een kans zullen krijgen om mee te gaan op onze Durendaalse citytrip. Deze beroepsoriëntatie is de moeite van het ontdekken waard voor alle leerlingen van 2College Durendael”, besluit Harrie het gesprek.



### Missie en visie

Onze visie is *2Meet – 2Learn – 2Grow*.  
 De wereld en jezelf leren kennen speelt daarin een grote rol. Je groeit op Durendael.



### Beste D&P-project

Project *Snoeproute*, met als opdrachtgever de gemeente Oisterwijk.



### Lerarenteam van D&P

Er zijn twee bevoegde D&P-docenten die ook ingezet worden in de keuzevakken.

### Profielen

Er zijn drie profielen: Z&W, MVI en E&O.  
 Er is een pgp D&P.

### Aantal leerlingen en leerwegen

2College Durendael is een brede school met zo'n 1400 leerlingen. Het onderwijsaanbod gaat van een leer-werktraject tot en met tweetalig vwo. Voor vmbo worden alle leerwegen aangeboden.



### Het meeste trots op ...

De diversiteit van het programma, passend bij de identiteit van de school.

### Methode(s), toetsing, examen



Het cspe wordt in leerjaar 4 afgenomen.  
 De school werkt met de methode *Studio BX*, module *Externe opdrachtgever*.

### Zo wordt D&P georganiseerd

De tl-leerlingen in leerjaar 3 en 4 volgen het pgp van D&P. Daarvoor worden de beroepsgerichte keuzevakken ingezet. Vmbo-leerlingen kiezen vier keuzevakken die met behulp van opdrachtgevers worden uitgevoerd. Er is één afsluitende meesterproef waar alle vmbo-tl-leerlingen aan werken in klas 4.

### Locatie

**2College Durendael**  
 Van Kemenadelaan 5  
 5061 EE Oisterwijk



### Keuzevakken

De school biedt 22 keuzevakken aan. Deze worden zes uur per week gevolgd. Een keuzevak duurt twaalf weken.

### Top 3 keuzevakken



- Keuken
- Kennismaking met uiterlijke verzorging
- Ondernemen

### Samenwerking in de regio

Er wordt samengewerkt met een groot aantal bedrijven en organisaties in de wijde omgeving van Oisterwijk. Zij treden op als opdrachtgevers.

2College Durendael werkt samen met Midpoint Brabant en is een van de partners in Sterk Techniek Onderwijs Midden-Brabant en Techkwadraat.

Ook is er samenwerking met Yonder (ROC Tilburg), vo-instellingen en het po. Om de samenwerking met bedrijven te versterken wordt een bedrijvenmakelaar aangesteld.

## Contact



**Harrie Mutsaers**  
 Mutsaers.h@2college.nl

**Claus van Teeffelen**  
 Teeffelen.c@2college.nl

# Speciaal plus regulier is resultaat.

## Elan College in Huizen (vso)

Voor mij zit Mirjam van Tiggele, locatiedirecteur van Elan College in Huizen. Het is een van de ruim twintig vso-scholen die aangesloten zijn bij Platform D&P. We hebben elkaar dit schooljaar vaker ontmoet. De eerste keer was bij de netwerkbijeenkomst *Vso en D&P*. Bij onze tweede ontmoeting vertelde Mirjam enthousiast over de acties die Elan College uitrolt in samenwerking met andere scholen binnen de regio Gooi en Vechtstreek. Dat leverde stof tot nadenken op: waarom schrijven we geen artikel over Elan en de inzet daar van D&P binnen het gespecialiseerd voortgezet onderwijs? Een nieuwe aflevering van *D&P your own way* werd geboren.

Eén ding is onveranderd: de snelheid en het enthousiasme waarmee Mirjam spreekt. Sinds twee jaar is zij directeur. Ze startte als docente Mode en Commercie op een Amsterdams vmbo dat later het Cburg College werd. Toen de tien nieuwe profielen zich aandienden ging Mirjam met MVI en D&P aan de slag. "Ik heb er mijn vmbo-onderwijsblik ontwikkeld die ik nu inzet op het vso", zegt ze daar later over. "In Amsterdam keken wij naar wat ná het vmbo komt. Na mijn overstap viel mij op dat dit op het vso

weinig aandacht krijgt. Waartoe de kinderen binnen het vso opgeleid worden en wat ze daarvoor nodig hebben waren onderwerpen die we in mijn ogen nog duidelijker moesten agenderen."

### Geef me de vijf

Ze vervolgt haar verhaal: "In Amsterdam had ik bovendien geleerd niet-hiërarchisch te denken en te handelen, de leerling te begrenzen op een liefdevolle manier en





aardig maar duidelijk te zijn. Dit gaf de school een sterk pedagogisch fundament. Voor de vso-doelgroep zocht ik ook zo'n kader. Wij werken met *Geef me de vijf* en *Positive behavior support (PBS)*. Het eerste gaat over het juiste gebruik van taal zodat de kans op het verkeerd begrijpen van een boodschap minimaal is. Taal heeft hierin een sleutelrol en dat is belangrijk voor alle leerlingen, maar zeker voor degenen met een stoornis in het autistisch spectrum. Onze IB'er is hierin geschoold, werkt veel uit in beeldtaal en verspreidt dit binnen ons team."

## Focus op onderwijs

Op Elan College wordt lesgegeven aan leerlingen met in- en externaliserende problematiek. "Al is gedrag soms ingewikkeld, voor ons is het belangrijk dat we focus houden op onderwijs. Dat werd een volgend aandachtspunt. In de bovenbouw van de tl gaven onze pabogeschoolde docenten bijvoorbeeld twaalf vakken. Binnen het vso wordt regelmatig gewerkt met een vaste docent/mentor. Dit wordt gezien als een basis waardoor rust en vertrouwen ontstaat. Maar hoe is de kwaliteit als een docent zoveel verschillende vakken aanbiedt?" Ze kijkt naar buiten en zegt: "Als ik hoor dat 40% van de vso-leerlingen uitvalt in het mbo denk ik: moeten we er niet nog meer op focussen dat onze leerlingen in de periode dat ze bij ons op school zitten een slag maken in zelfstandigheid? Dus wilde ik bewerkstelligen dat de inhoud van ons onderwijs ook gaat over het vergroten van de slagingskansen voor onze leerlingen in een vervolgopleiding. We namen ons curriculum vervolgens onder de loep. Minder vakken en een aanbod dat past bij een vervolgopleiding leverde dit onderzoekje op. Het Hilfertsheem College uit Hilversum, waarmee wij al een symbiose hadden, was juist bezig om de verschillende beroepsrichtingen onder de noemer van D&P te herorganiseren. Deze school nam ons mee in zijn ontwikkeling." Dat had consequenties voor het curriculum van Elan. Het profiel D&P is daar nieuw. Het wordt volgend jaar gegeven in twee routes: Zorg en Ondernemen. De profielgebonden avovakken worden hierbij aangeboden en andere vakken gaan eruit. "Onze collega Mara Franken werkt nauw samen met het Hilfertsheem College, waarbij D&P het komend schooljaar van start gaat voor klas 3.

Onze leerlingen doen op onze locatie examen onder de verantwoordelijkheid van het Hilfertsheem College, zoals gebruikelijk is in het vso. Voor onze tl-leerlingen starten we volgend jaar met het praktijkgerichte programma D&P. Twee projecten zijn al geschreven. De ppg-subsidie is gebruikt voor de aanpassingen van ons technieklokaal."

## De expertise van Elan

Mirjam zocht ook naar beter contact tussen Elan College en het regulier onderwijs. Ze zoekt naar de juiste termen om dit onder woorden te brengen. "Natuurlijk was er contact vanuit het samenwerkingsverband. Het overleg ging over plaatsingsvraagstukken en minder over wat een leerling nodig heeft. Wij waren een loket waar sommige leerlingen naartoe doorverwezen werden, zo voelde dat soms. Terwijl: we zijn er met elkaar verantwoordelijk voor dat het juiste onderwijsaanbod bij de juiste leerling terechtkomt. Elan College heeft kennis over wat bepaalde leerlingen nodig hebben. Onze expertise op dat gebied bleef soms onbenut. Dat viel mij wel op, ja."

Mede door Mirjams inzet ontstond er een nieuw overleg. "Zo wilde ik onze school meer bekendheid geven en huiver wegnemen. Wat doen wij op het vso en hoe doen we dat? Wat kan 'regulier' hiervan gebruiken? De ontwikkelingen in het reguliere onderwijs gaan richting plusklassen, structuurklassen, etc. Hoe fijn is het als je je vso-collega's daarbij om raad en daad vraagt? We overleggen nu vaker over dit soort vraagstukken. Het is goed dat we groter denken dan de eigen school alleen en dat het vso daarin zijn rol kan nemen."

## Van staatsexamen naar centraal examen

En al was de to-dolijst inmiddels lang, er was nog een kans die Mirjam niet liet lopen. "Het Hilfertsheem College bood onze vso-leerlingen – na onderzoek van de beide directeuren – de mogelijkheid om als extraneus het centraal examen te maken voor alle avovakken! In plaats van het staatsexamen maken ze dan de centrale examens op hetzelfde moment als de reguliere examenkandidaten. De uitslag krijgen ze op hetzelfde moment als de rest van Nederland. Dat was al langer een wens vanuit het team en mij werd duidelijk dat onze leerlingen hierbij flink gebaat zijn. En dat betekende wederom werk aan de winkel. Ons curriculum ging langs de meetlat van het Hilfertsheem College. De pta's van het Hilfertsheem College worden inmiddels volop gedeeld en we zetten in op een start hiermee volgend jaar.

## Pre-entree

Mirjam: "We hebben ook leerlingen die dit traject niet volgen. De druk is simpelweg te groot. Daar hebben we onze pre-entreeklas voor. Zit je in deze derde klas, dan doe je meer praktijk. Leerlingen lopen drie dagen stage en gaan twee dagen naar school. De stagebegeleider van Elan begeleidt deze leerlingen intensief. Zij starten in het vierde leerjaar met de entreeopleiding van het mbo op onze locatie." Voor een enkele leerling binnen deze groep is er een alternatieve route. "Vanuit pre-entree kan je naar de opleiding Hospitality op niveau 2. Dat is zo'n mooi voorbeeld van wat uit het versterken van de samenwerking is gekomen." In de pre-entree van dit schooljaar zit nog een groep die aandacht verdiende: de thuiszitters. De regio zocht naar oplossingen, want thuiszitten is nooit goed. "Vanuit Elan College is er een pre-entreeklas opgezet voor deze groep", zegt Mirjam. Ik concludeer voorzichtig dat het allemaal best veel is. "Ja, dat is het", beaamt Mirjam. "Er zijn collega's die daarom afscheid hebben genomen en dat is nooit leuk. Ik merk dat deze nieuwe koers ook motiveert: het brengt duidelijkheid en structuur. We hebben een doel, een route en collega's die er bewust voor kiezen om hier met veel enthousiasme onderdeel van te zijn en dat is winst", eindigt Mirjam haar verhaal.



### Missie en visie

D&P wordt ingezet als beroepsoriënterend programma dat met het Hilfertsheem College, de symbioseschool van Elan College, opleidt voor een passende vervolgopleiding.

### Beste D&P-project

Leerlingen gaan:

- onderzoeken wat er aan derving is in supermarkten en thuis, waarna zij een folder ontwikkelen om derving tegen te gaan
- onderzoeken wat er bij de voedselbanken regelmatig in de pakketten zit en met deze ingrediënten een recept ontwikkelen om toe te voegen aan de pakketten
- een evenement organiseren en uitvoeren om voedsel in te zamelen voor de voedselbank

In samenwerking met de gemeente wordt er een project opgezet in het kader van een groene en duurzame leefomgeving. Leerlingen maken daarvoor een maquette in opdracht van de gemeente.

### Aantal leerlingen en leerwegen

Elan College huisvest ongeveer **130 leerlingen**.

Er zijn diverse leerwegen. Naast de basisberoepsgerichte, kaderberoepsgerichte en theoretische leerweg biedt de school ook een pre-entree- en entreeopleiding aan.

### Methode(s), toetsing, examen

Voor de basisberoepsgerichte en kaderberoepsgerichte leerweg wordt in samenwerking met Nehem en Uitgeverij Vertoog een methode geschreven die aansluit op de wensen van de school.

Voor het praktijkgerichte programma wordt gebruik gemaakt van een methode van de Uitgevergroep. Hierbij wordt er zelf een praktijkprogramma geschreven dat aansluit bij de omgeving en bij bedrijven uit de omgeving.

Het cspe wordt afgenomen in leerjaar 4.

### Locatie

**Elan College**  
IJsselmeerstraat 3a  
1271 AA Huizen



### Samenwerking in de regio

Er wordt steeds meer samenwerking gezocht met andere scholen in de regio Gooi en Vechtstreek. Elan College heeft veel kennis op het gebied van leerlingen zorg. Het benutten daarvan zorgt voor alle onderwijsgevers voor een kwaliteitsimpuls.

Ook worden met een andere vso-school stagetrajecten verzorgd.

Met symbioseschool Hilfertsheem College is er veel samenwerking op het gebied van het beroepsgerichte programma van D&P en de avovakken.

### Lerarenteam van D&P



Het theoretische gedeelte van D&P wordt verzorgd door twee docenten. De ene docent heeft expertise in het uitstroomprofiel Zorg en Welzijn en de andere docent in het uitstroomprofiel Economie. Onderdelen als horeca, techniek en LOB worden gegeven door andere docenten die expertise hebben op dit vlak.

### Profielen



Er is één profiel: D&P, dat de leerlingen kunnen volgen in de routes Zorg of Ondernemen.

### Het meeste trots op ...

De samenwerking met het Hilfertsheem. Vooral ook dat de school leerlingen op deze manier een regulier examentraject kan aanbieden in plaats van de gebruikelijke route voor het vso via het staatsexamen.

### Zo wordt D&P georganiseerd

D&P wordt in vijf modules aangeboden: drie in leerjaar 4 en twee in leerjaar 5.

### Keuzevakken

Leerlingen kiezen voor het profiel D&P Zorg of D&P Ondernemen. Aan elke module is een keuzevak gekoppeld. Leerlingen krijgen 7 lesuren in de week aangeboden in een keuzevak. Een lesuur bestaat uit 40 minuten.

### Top 3 keuzevakken



Het D&P-programma is volop in ontwikkeling. Er is dan ook (nog) geen informatie over.



## Contact

**Martijn Dijkman**  
m.dijkman@elanscholen.nl

**Amittia Luijk**  
a.luijk@elanscholen.nl

**Yvonne Heselmans**  
y.heselmans@elanscholen.nl

